

Pomurski

VESTNIK

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA POMURJE

MURSKA SOBOTA, 30. MARCA 1961

Leto XIII. — Štev. 13 Cena 15 din

Ob odhodu pomurskih brigad

»Ne vrnemo se brez priznanj!«

V nedeljo zjutraj je odpovedovala na trimesecno zvezno delovno akcijo 12. specjalna PMDB »Štefan Cvetko«, ki šteje 65 mladincev in mladink. Brigada bo imela tabor v Aginem selu. Istočasno je odpovedovala še specjalna 13. PMDB »Štefan Kovač«, kateri je 90 mladincev. Ta bo ostala na akciji štiri mesece, tabor pa bo imela v Ranutovcu. Obe brigadi sestavlja pretežno kmečka mladina.

Večina jih je šla tokrat prvič v brigado in niso si mogli predstavljati brigadirskega življenja. Kljub temu pa so bili pripravljeni, da bo pestro in zanimivo. Tri in štiri mesece je sicer precej časa, vendar ne preveč, če računajo, da bodo med tem časom lahko opravili še razne tečaje. Naj zabeležim še nekaj sličic o razpoloženju na začetku poti. Večina se jih je živahnogom pomembovala, nekateri so zlekajni ležali po klopih, več pa jih je že brskalo po krovčkih. Mladink ni bilo dosti, komaj osemnajst, vendar so bile prav tako živahno razpoložene. In medtem, ko je dežurni tekal iz vagona v vagon, je Emil nategnil harmoniko, Ivan pa zabrenkal na kitaro. Čas je hitro minil, še hitreje pa bo menda minil na vagon.

Harmonika in vesel brigadirski smeh, to je najboljše zagotovilo, da pomurska mladina z veliko prizadovljeno in odgovornostjo izpoljuje svoje naloge. Na sliki brigadirji v vlaku.

NACELNIK ODDELKA ZA GOSPODARSTVO OLO — PETER VUJEC O NOVIH GOSPODARSKEH UKREPIH

VEČJE SODELOVANJE NA RELACIJI KOMUNA — PODJETJE

V čem je bistvo novih gospodarskih ukrepov in instrumentov za nadaljnji gospodarski razvoj?

Značilnosti za oceno gospodarstva ali je manj ali bolj razvito, so v glavnem v stopnji izkorisčanja prirodnega bogastva, stanju, strukturi in koncentraciji proizvodnih sil, gibancu proizvodnje,

storilnosti dela in narodnega dohodka, v številu zaposlenega aktivnega prebivalstva in v višini ter struktur osebne potrošnje. Primerjava teh značilnosti z našim gospodarstvom pa kaže, da smo dosegli glede tega iz leta v letu vedno večje uspehe.

V čem so predvidene spremembe?

Orodjeno mesto v predvidenih gospodarskih spremembah priprava novi delitvi dohodka. Z novo delitvijo dohodka je dana komunalna in gospodarskim organizacijam večja materialna krepitev. Poleg tega pa bo nova delitev se v večji meri sprostila pobude in iniciativ delovnih ljudi ter do slednje uveljavila pravico do razdelitve ustvarjenega dohodka po delu. Načelo nagrjevanja po delu postaja vedno bolj temeljno in splošno načelo. To načelo bodo morale gospodarske organizacije še niterje in doslednje uvajati, ker imamo še vedno primere prepočasnega in nedoslednega uvajanja tega načela.

Delitev po delu pa bo brez dvoma tudi prispeval k nadaljnemu odkrivanju notranjih rezerv in

omogočila večjo storilnost dela. Takšna delitev pa nimata samo vzpodbudnega gospodarskega občajja, ampak nosi v sebi globoke kvalitetne spremembe, ki postavljajo delovnega človeka v popolnoma drugačen položaj. Na delitvi po delu sone naši družbeni in proizvodni odnosi. Zato so načela delitve po delu tako važna, da podvzamemo vse praktične ukrepe in pomagamo delovnim kolektivom, da jih čimpreje v celoti uveljavijo.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Novi gospodarski ukrepi so v svojem bistvu v celoti stimulativni, vendar pa bodo zahtevali od gospodarskih organizacij, predvsem pa tistih, ki imajo nizko produktivnost dela in zastareli tehnološki postopek, da takoj resno razmisljajo o ekonomskih ukrepih, ki so potrebni za izboljšanje obstoječega stanja.

(Nadaljevanje na 2. strani)

V M. SOBOTI JE BIL PLENUM ZVEZE RADIOAMATERJEV SLOVENIJE

V minulem letu preko 47 tisoč radijskih zvez

LENDAVSKI RADIOAMATERJI DOBILI BRONASTO PLAKETO

V nedeljo je bil v Murski Soboti plenum Zveze radioamaterjev Slovenije, na katerem so obravnavali delovanje radioamaterskih klubov v merilu Slovenije v povojnem obdobju.

Klub temu, da večina radio-

klubov v Sloveniji dela v ze-

PREPOČASNA OBNOVA CEST

70 MILIJONOV JE PREMALO

V letosnjem programu Direkcije za ceste pri OLO Murska Sobota predvidevajo vrsto rekonstrukcij cest v Pomurju. Modernizacija cest je nujna, če hočemo zadostiti razvoju prometa. Za obnovno in asfaltiranje cest pa so nujno potrební razni sodobni stroji, ki jih, žal, v Pomurju še nimamo.

Direkcija za ceste si prizadeva nabaviti take vrste strojev. Kakor hitro bodo uspeli dobiti investicijsko posojilo pri JIB — sredstva za samoudeležbo 40. odst. imajo že zagotovljena — bodo lahko v večji meri in hitreje usposobili naše ceste za sodoben promet. Mimo tega bodo lahko z novimi stroji opravljali tudi usluge raznim komunalnim podjetjem pri asfaltiraju mestnih ulic itd.

Letos predvidevajo večje rekonstrukcije cest skupaj s krajevnimi odbori zaradi predvidenih novih avtobusnih prog.

Ze ta mesec bodo začeli z obnovno cesto do avstrijske meje pri Sotini, v programu pa je tudi obnova ceste Slatina Radenci—Kapel. Če bo na razpolago dovolj denarnih sredstev, bodo letos asfaltirali tudi cesto od razbremenilnika do Crnelavec. Vse ceste na ob-

močju našega okraja bodo letos opremili s predpisanimi novimi cestoprometnimi znaki.

Omembе vredno je tudi to, da bodo v mesecu aprilu začeli z gradnjo novega mostu v dolžini 20 m na rokavu Mure pri Razkrižju in novega broda v Bistrici. Dosedanji brod v Bistrici bodo namestili v Hotici. V kamnolomu v Sotini bodo letos dela povečali za 100 odst. v primerjavi z lanskim letom. Zgradili bodo tudi mehanično delavnico za pravilo kamionov.

Letos predvidevajo večje rekonstrukcije cest skupaj s krajevnimi odbori zaradi predvidenih novih avtobusnih prog.

Ze ta mesec bodo začeli z obnovno cesto do avstrijske meje pri Sotini, v programu pa je tudi obnova ceste Slatina Radenci—Kapel. Če bo na razpolago dovolj denarnih sredstev, bodo letos asfaltirali tudi cesto od razbremenilnika do Crnelavec. Vse ceste na ob-

Pri prepočasni modernizaciji cest so v prvi vrsti ovira premajhna finančna sredstva. 70 milijonov dinarjev, ki jih vsako leto dobi Direkcija za ceste od OLO Murska Sobota, ne zadostuje vsem potrebam.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Radgonski odborniki so včeraj sprejeli družbeni plan

Kmetijstvo - najvažnejša postavka

Včeraj je bila v Gornji Radgoni seja obeh zborov ObLO. Razpravljalci so o družbenem planu in proračunu radgonske občine za leto 1961, ki predvideva veliko povečanje proizvodnje in narodnega dohodka.

Kot omenja predlog letosnjega družbenega plana radgonske občine, je predvideno v letosnjem letu povečanje proizvodnje, kar bo v veliki meri spremenilo strukturo družbenega proizvodnja, ki se bo le-

dohodka. V letu 1961 bo znašal obseg investicijskih vlaganj v osnovna sredstva skupno 929 milijonov dinarjev ali celo za 49 odst. več kot lani.

Glede na povečano industrijsko proizvodnjo, ki se bo le-

DOSLEJ: ŽENA PRI STROJU — PREMALO V ORGANIH SAMOUPRAVILJANJA

V zvezi z zvezno konferenco o družbeni aktivnosti žena, ki bo meseca aprila v Zagrebu, je Občinski odbor Socialistične zveze Gornja Radgona v ponedeljek pripravil delovno konferenco o problematiki družine in žene v zvezi z njenim zaposlitvijo in družbeno aktivnostjo. Poleg drugih so se konference udeležili tudi Ivan Kreft, zvezni ljudski poslanec, Sida Podlesek, sekretarka Okrajnega odbora Socialistične zveze in Štefka Berglez, predsednica Zveze ženskih društev okraja M. Sloboda.

Po uvednom poročilu predsednice Občinskega odbora Socialistične zveze Gornja Radgona, Marije Levarjeve, v katerem je prikazala nekatere probleme družbeno aktivnosti žena v občini, so predstavnice žena v občini razpravljale nakazale vrsto problemov.

Klub temu, da se žene uveljavljajo v gospodarstvu, radgonske občine saj jih je zaposlenih v radgonskem Elradu 40, v Zdravilišču Slatina Radenci 195, veliko pa tudi na vinogradniških gospodarstvih, je vendar še vedno premalo žena v organih delavskega samoupravljanja. V Radgoni je

stanovanjska skupnost, ki pa ne more prav zaživeti, so ugotovljali na konferenci. Nujno potreben je bil še en otroški vrtec. Da bi razbremenili tudi kmečko ženo, so na konferenci predlagali, naj bi ustanovljali otroške vrteče oziroma otroška zavetišča v vseh večjih krajih radgonske občine.

Na konferenci so se zavzeli za to, da bi v organe samoupravljanja vključili čimveč žena. Ustanavljanje otroških vrtcev, otroških zavetišč in prehrane v gospodarskih organizacijah naj bi v bodoče obravnavali predvsem delovni kolektivi. Osvojili so tudi predlog, naj VG omejijo izdajanje alkoholnih pičja svojim delavcem.

Da bi razbremenili ženo, je potrebno ustanavljati servisne delavnice, saj se bo žena le tako laže vključila v delo v javnem življenju. Zavzemali so tudi za ureditev otroških igrišč, za pridobitev kvalifikacij gospodinjskih pomočnic v posebni enoletni šoli in za zdravstveno-gospodinjske tečaje.

Omembе vredno je tudi to, da se bo obseg obrtne proizvodnje in storitev povečal za 23 odst., čeprav tu ni včetno podjetje Elrad, ki se že razvija v industrijsko podjetje. Družbeni plan omenja tudi nekatere ostale vrste dejavnosti, kot na primer Zdravilišče Slatina Radenci, ki je finančno samostojni zavod. Tu se bo poleg števila zaposlenih in delovne storilnosti močno povečala tudi proizvodnja slatine, predvsem zaradi proizvodnih zmogljivosti v obratu Boračeva.

Ob zaključku plenuma so podelieli najzaslužnejšim radioamaterjem in radioklubom spominske plakete Zveze radioamaterjev Jugoslavije. Srebrni plaketi sta prejela Stane Vajnger in Dušan Leskovec iz Maribora, bronasti plaketi pa radiokluba Lendava in Domžale.

VREMENSKA NAPOVED OD 30. MARCA DO 9. APRILA

Približno do 2. aprila nestalo s pogostimi padavinami in hladno; sneg včasih do nižin. Za tem bo približno 4 dni lepo vreme z mrazom ponoči, po zgneje topleje. Nekako od 7. aprila dalje zopet nestalo vreme s pogostimi padavinami, nato zopet močna ohladitev.

Med zborovanjem žena v Radgoni

KAKO GRADITI in zbirati sredstva?

Predvsem zadnja leta smo pri nas zgradili že precej novih stanovanj. V industrijskih središčih, pa tudi v vseh bližnjih industrijskih središčih vznikajo nova naselja, vendar stanovanjska stiska s tem še ni prenehal. Kmetijska posestva tarajojo, da ne morejo dobiti v zadružni delavcev, ker ni stanovanj, v industrijskih podjetjih pravijo, da ne morejo preiti na delo v drugo ali tretjo izmeno ker ni ljudi. Kadrov pa ne morejo dobiti spet zato, ker ni stanovanj. Skratka, stanovanje je naša boloča rana. Prenalo jih zgradimo in tudi predraga so še, ker jih pač gradimo - večji del povsod - tako kot so jih gradili nasi dedje, iz opeke, potosi, kot da se nam s tem nikam ne mudri.

Kako pomembno pa je to področje za naš bodoči razvoj, govorji razprava na odboru Zvezne ljudske skupščine. Uveljavljanje stanovanjske reforme, usmerjanje stanovanjske graditve in obravnavna perečina vprašanj komunalnega gospodarstva je bila namreč v minulem tednu tema razgovorov petih skupščinskih odborov Zvezne ljudske skupščine.

Razprava in priporočila, sprejeta na teh odborih, bodo koristno služila ljudskim odborom pri njihovi politiki in uveljavljanju ukrepov na področju stanovanjsko-komunalnega gospodarstva, urbanizma in gradbeništva, posebno pa še pri sprejemjanju perspektivnih programov stanovanjske legacije v komunah. Gre namreč za odločitev o tipih zgrADB in o celiotni naseljih, ki najbolj ustrezajo potrebam in možnostim delovnega človeka in ki naj bodo osnova za perspektivni ekonomski razvoj določenja naselij. Neorganizirana in razdrobljena gradnja majhnih družinskih hiš na velikih površinah in pogostokrat tudi izven naselja, ni gospodarna. S tem uničujemo zemljišča, stroški pa naraščajo, ker je potrebno graditi nove ceste, vodovodne in druge napeljave.

Tovarišica Lidija Šentjurčeva je v svojem eksposetu opozorila, da je treba divjo in razmetano graditve zgrADB ne samo prepredčevati, temveč, da je treba težiti k postopnemu grupiranju poddedovanih razbitih starih naselij. To je pogoj za njihov dvig iz zaostalosti in za hitrejši ekonomski, kulturni in socialni napredok. Ko je poudarila prioriteto mestnih in industrijskih središč, ki imajo vodilno vlogo v ekonomsko-družbenem zivljajujo, da je treba v prihodnosti proučevanje in usmerjanje urbanizacije, širiti tudi na preobrazbo vseh tipov naselij in širih področij. Ne samo mesta, temveč tudi vaska naselja naj gredu v tem smislu na čedalje bolj popoln prehod industrijskega načina gospodarjenja in gradenja. To naj bi bil tudi postopen proces odpravljanja velikih in poddedovanih razlik med mestom in vasjo.

Tako v eksposetu kot tudi v razpravi, je bilo rečeno, da je treba primanjkljajte sredstev za stanovanjsko izgradnjo reševati predvsem s hitrejšo preusmeritvijo na zbiranje sredstev samih državljanov. Gleda na nove odnose v delitvi dohodka lahko pričakujemo nadaljnje povečanje sredstev gospodarskih organizacij za stanovanjsko graditve. Aktivnost gospodarskih organizacij ne sme biti poslej na tem področju ni manjša, bodisi da gre za zbiranje predplačil znotraj kolektivov, ali da ta sredstva namensko združujejo s skladom, ali da delaveci in uslužbeni načinajo svoja sredstva kot predplačila pri skladih za bodočo stanovanje. V vsakem primeru, je bilo rečeno, je treba težiti k čimšermu zbiranju sredstev državljanov in spoštovanju prioriteta tistega, ki ponudi večjo lastno udeležbo.

Rečeno je tudi bilo, da je treba uveljaviti kvalitetne tehnične spremembe v sistemu in metodah graditve stanovanjskih hiš, ki naj omogočijo stanovanjsko graditve v predvidenem obsegu. Treba je omogočiti, da bomo gradili stanovanja na več načinov kakor doslej, tako da bodo odnos med uporabniki - kupci stanovanj in organizacijami, ki finansirajo in uresničujejo to graditev, vsebinsko bogatejši in da bodo bolj ustrezaли našemu sistemu gospodarjenja.

P. D.

S skupščine občinskega odbora Rdečega kriza

VEČ POUDARKA MALIM ASANACIJAM

V soboto je bila v Murski Soboti skupščina občinskega odbora Rdečega kriza, katerega so se udeležili delegati osnovnih organizacij Rdečega kriza iz vsega Pomurja. Po obširnem poročilu predsednika nadzornega odbora ter blagajnika je sledila razprava.

Na posameznih področjih so v lanskem letu in tudi že letos imeli več zdravstvenih predavanj oziroma tečajev za žensko mladino. Večina teh tečajev je dosegla svoj namen. Poudarili so pa, da je treba v bodoče bolj sistematično orga-

nizirati take tečaje, kakor jih je že začela Ljudska univerza. Ugotovili so, da se mladina za tečaje zanimala in si jih v bodoče želi še več. Dalje so ugotovili, da je v Prekmurju še mnogo primerov obolenj z tuberkulozo, kar so pokazali fluorografski pregledi.

GORNJA RADGONA

Na seji Sveta za varstvo družine v G. Radgoni so obravnavali predlog perspektivnega plana razvoja socialnega varstva za razdobje 1961 do 1965. Plan predvideva med drugim razširitev aktiva prostovoljnih socialnih delavcev, posebno skrb otrokom, ki so v reji, ustanovitev socialno-varstvene ustanove v Poličah ter urejanje centra za socialno delo v G. Radgoni. V zvezi z zakonom o posebnem obveznem osmestlem šolanju so imenovali 4-člansko komisijo za evidenco in kategorizacijo defektivnih otrok, ki bo izvedla

OBČNI ZBOR SINDIKATA GOSTINCEV

Predvčerajšnjim je bil v M. Soboti občni zbor sindikalne podružnice gostincev v M. Soboti. Gostinski delavci so na občnem zboru razpravljali o nekaterih problemih s področja gostinstva, izvolili pa so tudi novo podružnično vodstvo.

V Apaški dolini so dali že pretežnja sredstva za regulacijo potoka Plitvica

MLADINSKO POSVETOVANJE

Pretekli četrtek je bilo v prostorijah občinskega odbora SZDL v Murski Soboti posvetovanje predstavnikov podjetij o problematiki mladine v podjetjih soboške občine. Posvetovanje je sklical občinski komite LMS.

Delegati so na omenjenem posvetovanju predlagali, naj bi v bodoče osnovne organizacije in sindikati v podjetjih posvetovali večjo pozornost mladini. Gleda izobraževanja po potrebi, da se mladinski aktivti v posameznih gospodarskih organizacijah tesneje povežejo z

Ljudsko univerzo, poleg tega pa naj bi zajemalo izobraževanje poučne ekskurzije.

DVA NOVA MLADINSKA AKTIVA V M. SOBOTI

V preteklem tednu sta bila v M. Soboti ustanovljena dva nova mladinska aktiva in to v podjetju »Blink« ter mladinski aktiv trgovskih in gostinskih delavcev. Oba aktiva sta sprejela takoj ob ustanovitvi primeren delovni program.

Občni zbor Kmetijske zadruge Slatina Radenci

Gozdarska služba v kmetijske zadruge

V nedeljo je bil v Slatini Radencih občni zbor radenske kmetijske zadruge. Po poročilu predsednika zadržnega sveta o delu zadruge v letu 1960 se je razvila živahnata razprava, v kateri so zadržniki načeli vrsto vprašanj v zvezi z gozdovarjenjem zadruge, o njeni pomoči članom, o odnosih zadržnikov do zadruge itd. Zavzeli so se tudi za to, da bi zadruga najela investicijski posojilo za dograditev skladišča, za gradnjo novih hlevov za 100 glav živine in na takem novega traktora. -rj-

Radencih, na Murščaku in Kapeli. Novi zadržni svet bo imel 80 članov.

Občni zbor je sprejel tudi gospodarski plan zadruge za leto 1961. Razpravljali pa so tudi o gozdarski službi. Zavzemali so se za to, da bi gozdarska služba, ki je do sedaj delovala v okviru Gozdarske poslovne zveze v Murski Soboti, bila vključena pri kmetijski zadrugi in ne pri vinogradniških gospodarstvih.

-rj-

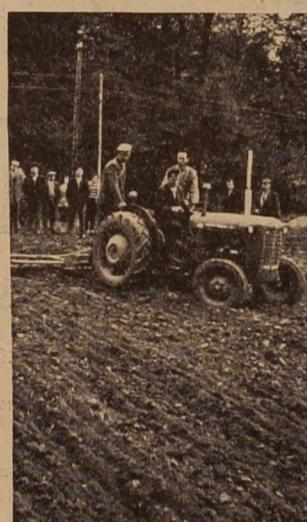
ZRAVEN POSLOPJA KOMUNALNE BANE V MURSKI SOBOTI JE V KRATKEM ČASU ZRASEL ŠE EN SODOBEN OBJEKT — NOVA POŠTA, KI JO BODO IZROČILI NAMENU V SOBOTO. (Foto: J. Stolnik)

Odpraviti nezdrave pojave!

Ker z ukinitev poslovnih zvez prevzemajo skoraj v včini primerov gospodarjenje z gozdovi kmetijske zadruge, bi morali le-te usposobiti tako, da pri prometu z lesom ne bi prihajalo do nepravilnih in za družbene interese nerazumljivih prodaj lesa izven našega okraja. Ostreje bi morali nastopati proti nedovoljenemu prekupevanju sečnih dovoljenj. Pomurska lesna podjetja so že toliko usposobljena, da bi lahko sama predelovala ves les v končne izdelke. O

MLADINSKI AKTIV TUDI V OTOVCIH

Minulo nedeljo so v Otovcih ustanovili mladinski aktiv ter se hkrati pomenili tudi o delu v letošnjem letu. Med drugim bi radi ustanovili aktiv mladih zadržnikov, urediti pa nameravajo športno igrišče ter pripravljati proslave in kulturne prireditve. V načrtu imajo tudi gostovanja in sodelovanje s sosednjimi aktivi. -ko

SREDNJA KMETIJSKA ŠOLA
V RAKIČANU NE VZGAJA
SAMO KMETIJSKIH STROKOVNIJAKOV — TEORETIKOV,
MARVEČ DAJEJO V
ŠOLI PRECEŠEN POUDAREK
TUDI PRAKTIČNEMU
POUKU.

popis takih otrok. Predlog proračuna za socialno skrbstvo znaša skupaj 15 milijonov dinarjev.

Predlog družbenega plačila in proračuna so obravnavali tudi ostali sveti v občini. Ika

tem, o problematiki cen in o drugih problemih so razpravljali na zadnji seji občinski tržni inšpektorji našega okraja.

Ko so govorili o cenah, so ugotovili, da so se cene v maloprodajni mreži zvišale tam, kjer se je povečala že nabavna cena. Na to je močno vplivalo tudi zvišanje najemnine lokalov. Ugotovili so nekaj primerov neupravičenega zviševanja cen. Cene kmetijskim pridelkom se bistveno niso spremenile. Z ukinitev poslovnih zvez bomo moralii kmetijske zadruge tehnično in kadrovsko usposobiti za od kup in prodajo kmetijskih pridelkov. Že v kali pa bomo moralii odpravljati nezdrave pojave pri odkupovanju goveje živine. V zadnjem času so se od kupne cene goveji živini nekoliko dvignile zaradi nezdrave konkurenco Poslovne zveze s Pomurkom, čeprav je bila ponudba nekaj časa celo večja od povpraševanja. Obsodili so tudi primer ajtutorske KZ, ki je imela vskladiščenih 60 tisoč kg jabolk. Od te kolikine so moralii predelati nad 10 tisoč kg, v skladu pa imajo še vedno blizu 15 tisoč kg jabolk. Zaradi tega, ker jabolka niso pravočasno prodali, bodo utrpeli nekaj sto tisoč dinarjev škode.

Na seji so še razpravljali o znižanju cen tekstilnemu blagu, o strogi kontroli kvalitete alkoholnih pijač in o nujnosti higienične ureditve gostinskih in trgovskih lokalov še pred začetkom turistične sezone.

Komunisti morajo vplivati

(Nadaljevanje s 1. strani) zmanjšala predvidena investicijska sredstva, ki so nujno potrebna za nadaljnji gospodarski razvoj.

Komite je tudi podrobno razpravljalo o novih odnosih, ki po teh spremembah nastajajo med gospodarskimi organizacijami, njihovimi samoupravnimi organi in družbeno upravnimi organi komun. Prav pri vsklajevanju interesov gospodarskih organizacij z interesami in razvojem celotne komune bo potrebno najti primerne oblike, ki bodo zamenjale več ali manj administrativne posege v problematično posameznih gospodarskih organizacijah.

Zlasti podrobno pa so člani komiteja razpravljali o vlogi komunistov pri izvajaju in uresničevanju teh sprememb v našem gospodarstvu. Da bi komunisti uspešno uveljavili svoj vpliv z močjo prepričanja in vplivom na tudi v sindikalnih organizacijah, zlasti pa v organizacijah Socialistične zveze ter s pravilnim pojasnjevanjem in razlaganjem teh sprememb mobilizirali člane sindikata in Socialistične zveze za odpravljanje negativnih pojavor, ki ponekod nastajajo, je komite sklenil, da morajo podrobno preštudirati ves material in ga nato prenašati med člane delovnih kolektivov in političnih ter družbenih organizacij.

OTVORITEV KINA V SALOVCIH

V Salovcih bodo imeli v nedeljo otvoritev kina. Vaščani iz Salovca in okoliških vasi so za nakup kinoprojektorja prispevali blizu dva in pol milijona dinarjev, inštalacijska dela pa je plačala kmetijska zadruga. Prvi film, ki ga bodo predvajali, bo Sayonara. -ko

VEČJE SODELOVANJE NA RELACIJI PODJETJE - KOMUNA

(Nadaljevanje s 1. strani) Nadaljnji namen predvidenih gospodarskih sprememb je tudi da, da čimprej omogočimo vsem gospodarskim organizacijam enake pogoje gospodarjenja. V 1961. letu so sicer že predvidene za nekatere podjetja določene ugodnosti in oprostitev, vendar je vse to le prehodnega značaja. Po novih gospodarskih ukrepih prihaja še v večji meri do izraza samostojnost podjetja, predvsem, kar se tiče notranje delitve osebnih dohodkov.

Področje občine Murska Sobota je pretežno agrarno. Predvideno je pa, da bodo glede materialnega položaja načale največje spremembe prav na področju kmetijstva. Tako n. pr. je predvideno, da bo v primerjavi z letom 1959 porastel dohodek kmetijskih gospodarskih organizacij za okrog 40%, v precejsnji meri okrog 70%, se bodo povečala amortizacijska sredstva, nadalje so oprostitev glede plačila zemljarine, obveznosti na poslovni sklad in proporcionalnega prispevka na dohodek.

Nove gospodarske spremembe tudi temelje na nadaljnjem sproščanju ekonomskih zakonov in gospodarstvu in ekonomskem formiranju cen.

Znano je, da bo izvajanje novih instrumentov določalo komunam popolnoma drugačen odnos do podjetij. Katere so te značilnosti?

Po novem bo povezanost med komuno in podjetjem še večja in mnogo bolj pomembna. Ta povezanost se bo odražala v tem, da bo v veliki meri napredoval komunodavci od tega, kako gospodardijo podjetja, kakšne dohodek ustvarjajo in kakšne skide imajo.

Dosedaj je bilo tako, da so bili proračunski dohodki komun pretežno odvisni od obdobjenja osebnih dohodkov. Podjetja so placača proračunski prispevki in v tem so bili primeri, da so bile komune v glavnem zainteresirane na tem, da je bilo čimveč število zaposlenih. Prispevki iz obdobje dohodka, ki so ga dobivale komune, pa je bil tako majhen, da je kazalo komunam iskati svoje proračunske vire bolje z zaposlovanjem, kakor pa z večjo proizvodnjo.

Dosedaj je bilo tako, da so bili dohodek kmetijstva še naprej obdržani sistem premij za nekatere proizvode in regresi za kmetijske stroje in kemična sredstva. Predvideno je pa tudi določeno zvišanje cen kmetijskih pridelkov. Iz tega vidimo, da so razen povečanja proračunskega prispevka na osebne dohodek, od sedanjih 3% na 15%, kmetijske gospodarske organizacije in kmetijske zadruge deležne raznih ugodnosti, ki bodo bistveno in ugodno vplivale na njihovo nadaljnjo materialno krepitev.

Ta krepitev se bo konkretno odražala v večji akumulativnosti, v večjih skladih in ostaših sredstvih. Vse te spremembe pa prav tako skrbno paziti na organizacijo proizvodnje v širšem in ožjem smislu. Pri tem imamo opraviti z najboljšo izbiro izdelkov, tehnoloških postopkov, z najbolj ustreznim pripravo proizvodnje (material, orodje, tehnična dokumentacija), kontrola proizvodnje, urejevanje odnosov med ljudmi itd.

Nove spremembe pa nadalje tudi pomenijo še večje uveljavljanje in krepitev delavskega samoupravljanja.

REPUBLIKA MALI

DVODNEVNI OBISK PREDSEDNIKA TITA V GLAVNEM MESTU BAMAKO □ ŽIVINOREJA IN KMETIJSTVO: POGLAVITNI DEŽELNI BOGASTVI □ PRVI STIKI S FLRJ

Republika Mali, ki jo je predsednik Tito obiskal v soboto in nedeljo, obsega 1,204.000 km² in ima le 3,700 tisoč prebivalcev. V času, ko je bila še pod francoskim kolonialnim gospodstvom, se je imenovala Sudan. Meji na severu na Alžir, na zahodu na Senegal, na jugu pa na Gvinejo in Slonokoščeno obalo. Nima izhoda na morje, zato jo povezujejo z zunanjim svetom pristanišča obalnih afriških sosedov.

Po znanem referendumu, ki ga je predsednik de Gaulle razpisal v vseh nekdanjih afriških kolonijah, je to nekdanja francoska ozemlja postalno pridružena država Francoske skupnosti narodov. Pozneje so predstavniki Sudana, Senegala, Gornje Volte in Dahomeje

na skupni konferenci spremeniли svojo odločitev. Tu so se sporazumeli o ustanovitvi Federacije Mali.

Toda Francozi niso mirno gledali na takto združevanje. Fosrečilo se jim je, da so preprečili potrditev te federacije v skupčinah Gornje Volte in

Dahomeje. V federacijo sta stopili le Senegal in Sudan. Federacija je zahtevala od Francije popolno neodvisnost in jo julija leta 1960 tudi dosegla. Toda intrige proti federaciji so se nadaljevale. Že 20. avgusta istega leta se je vodstvo Senegala ločilo od federacije. V takem položaju so Sudanci razglasili neodvisno Republiko Mali, ki je postala tudi članica OZN. Od tedaj dalje se nova republika povezuje z naprednimi afriškimi gibanji in je pristopila k Uniji, ki sta jo že poprek sklenili Gana in Gvineja.

Prebivalci maliske vasice pri počitku pred svojo kočo

,PREBOJEVITI' ZAPLET

Kadar govorimo o laoški krizi, ne mislimo toliko na vojaške operacije, ki se trenutno odvijajo v tej deželi. So po svojem obsegu in učinkovitosti neznatne. Zato pa nam mili nekote uidejo na podobne, manj znane dežele v preteklosti, kjer se je po pričetnih lokalnih trenjih notranji obračun razplamtel v pravo mednarodno vojno prizorišče. Spomnimo se samo Koreje in indokitaške vojne!

Ce se te dni mrzlično posvetujejo prizadeti o Laosu, je to samo znamenje, da se zavedajo možnosti takega razvoja. Hkrati kažejo želje, da bi na azijskem jugu ne ustvarjali novega, krvavega kamna spotike, ko je položaj na Daljnem vzhodu že leta tako hudo zapleten in ko se mora svet ukvarjati s tako neljubimi zadavami, kakršna sta alžirska vojna in kongoški vozel.

Nobena skrivnost ni, da prejemajo boreče se stranke v Laosu orožje iz zunaj. Prav tako vidi, da Washington podpira sile upornega generala Nosavana, sedaj podpredsednika v prozahodnjački oblasti Bun Uma, četudi slovio po korupciji in izključnih željah po osebni obogativitvi. (O tem so pisali mnogi zahodni reporterji!) Na strani zakonite vlade princa Savana Fuma sedejujo enote levicarskega gibanja Patet Lao in že to dejstvo daje zahodnim komentatorjem in seveda tudi uralnim krogom razlog za očitke, da so povezane z vzhodno pomočjo.

Rudarstva v republiki še ne poznajo, ker domačini zalog rudnikov niso raziskali. Deluje le nekaj manjših industrijskih podjetij. Sedaj izdelujejo prvi načrt, katerega glavna naloga je, gradnja jezov in hidroelektrarn na reki Niger. Pozneje bodo regulirali levi breg reke, s čimer bi pridobili 960.000 kvadratnih kilometrov obdelovalnih površin. Tu bi najbolje uspevala bombaž in riz. Več pomembnejši tudi gradnja cest, ki bodo notranjost dežele povezovale z glavnim mestom Bamakom.

Jugoslavija je vzpostavila diplomatske stike z Republiko Mali takoj po njeni ustanovitvi, tretjega novembra leta 1960. Pred kraljicom se je tu mudila naša gospodarska delegacija, ki je podpisala trgovinski in plačilni sporazum, kar tudi sporazum o znanstveno-tehničnem sodelovanju. Seveda je sodelovanje spričo razmeroma kratkega življenja same republike sele v povojnih. Maliska vlada se posebno zavzemata za tehnično pomoč jugoslovanskih izvedencev. Prav tako želi, da bi se maliski kadri šolali v Jugoslaviji.

Značilno je, da govore tako na Vzhodu kakor Zahodu o želji po neutralnem Laosu. Žal, se nazori o tem neutralizmu bistveno razlikujejo. Očitati določenim krogom okrog vlad Fuma, da so »komunisti«, je seveda nerodna neokusnost, če gre pri tem samo za to, da bi potegnili v ospredje spet stare blokovske očitke.

Na srečo skušajo zahodni politiki sami z zamenjavo poslanic zadevo spraviti vsaj na star, umirjeniški tir. Indijsko glavno mesto je postal popravišče živahnih diplomatskih posvetovanj in srečanj, kajti očitno je, da Indija kot izsenblakovska dežela želi z uspehom posredovati. V Moskvi so sprejeli del britanskih predlogov za rešitev laoške krize s simpatijami, podprtih jih je tedaj francoski predsednik. Zato sodijo, da bo sovjetski odgovor nanje pomirljiv in konstruktiven in tudi načelno sprejemljiv za Zahod. Seveda bo moral predsednik Kennedy učinkoviti svoje »prebojevite izjave«, ker so priše ob zelo nepravem času.

STOLETNICA ITALIJE

RIM — V Italiji proslavljajo stolnico združitve. Osemnajstega februarja leta 1861 se je sestal v Torinu, glavnem mestu Piemonta,

Gronchi — svečani govor

prvi italijanski parlament, 14. marca pa so v istem mestu razglasili Kraljevino Italijo. Benetke in Rím sta se pridružili državi leta 1866, oz. 1871.

Italijanska skupščina se je sezala na svečani seji v soboto, na kateri je govoril predsednik republike Gronchi.

Medsebojni pomenki

STANLEYVILLE — V času, ko se je Generalna skupščina OZN ukvarja s kongoškim vprašanjem, je predsednik zakonite kongoške vlade Gizenga povabil predstavnike Kasavubuje vladne, naj pridejo na posvetovanje v Stanleyville, pri čemer jim je objubil popolno varnost in zaščito. Kakor poročajo, je Kasavubu v to privolil, vendar ne bo postal svojega podpredsednika Bolikanga, ki nasprotuje cehanju Konga v plemenske državice, temveč Sendveja, ki načeluje državici Lualaba, ki so pred nedavnim ustavljeni v Severni Katangi. Z njim bo seliti tudi Kamillati, predsednik provincialne vlade Leopoldville, ki je hkrati tudi viden funkcionar Gizingene stranke. Ali bodo ti stiki kaj pomagali pa je seveda drugo vprašanje.

OBNOVLJENA POGAJANJA

OD TEDNA DO TEDNA

ZASEDANJE VARSAVSKEGA PAKTA

MOSKVA — V tork se je pridelo v sovjetskem glavnem mestu zasedanje političnega posvetovalnega odbora dežel-članic Varšavskega pakta na visoki ravni. Udeležujejo se ga prvi sekretari parti in predsedniki vlad ter zunanjih in obrambnih ministri. Za izjemo je poskrbel albanska delegacija, ki je poslala na zasedanje samo vladnega podpredsednika poleg obeh ministrov. Baje sta Enver Hodža in Mehmed Sehu «bolni».

Pričakujemo, da se bodo v Moskvi sestali tudi najvišji partijski predstavniki ter se pomenuj o nekaterih perečih vprašanjih v odnosih med deželami-članicami.

EKSPLIZIJE V BOZENU

BOZEN — V glavnem mestu Južne Tirolske so neznan osebe podatnike razstrelično pod naprave električnega daljnovidova med

krajeni novembetu in Trento ter v neko stanovanjsko zgradbo, ki je dograjeno. Kot je znano, nemška manjšina neprestano obtožuje italijanske oblasti, da gradi stanovanje samo za dosegelne Italijane in s tem spreminja po načrtu nacionalno sestavo mesta.

7. APRILA — PRICETEK FRANCOSKO-ALŽIRSKIH RAZGOVOROV

PARIZ — Uradno poročajo, da se bodo alžirsko-francoski razgovori pričeli 7. aprila v švicarskem mestu Evianu. Predstavniki obeh vlad sta določili tudi vse oblike pogajanj. Francoska vlada se namernava posvetovati tudi s predstavniki »tretje sile«, da bi tako zmanjšala avtoriteto predstavnika borečega se Alžira. Semkaj stejejo alžirske poslanice in senatore v francoskem parlamentu ter Mesi Hadža, voditelj nacionalnega alžirskega gibanja, ki ga narodnoosvobodilno gibanje smatra za izdaljaca.

ZANIMIVI PREMIKI

JUGOSLOVANSKI DRŽAVNI TAJSNIK ZA ZUNANJE ZADEVE V KANADI □ DEŽELA, KI SE SKUSA IZTRGATI PREVELIKEMU VPLIVU AMERIŠKEGA KAPITALA IN STRATEGIJE □ ZNAČILNA ZNAMENJA TEŽENJ PO NACIONALNI POLITIKI

V ponedeljek je prispel na uradni obisk v Kanado državni sekretar za zunanje zadeve Koča Popović. Kar pravi uradno poročilo, se je sestal z ministrskim predsednikom Diefenbakerom, zunanjim ministrom Greenom in drugimi visokimi osebnostmi. Ker gre za deželo, ki je bralcem manj znana tako po svoji politični usmeritvi kakor tudi gospodarskem razvoju in trenutnih težnjah, ji posvečamo te vrstice. Za Jugoslovane je dežela zanimiva tudi po tem, ker živi v njej precej jugoslovenskih izseljencev.

Kanada je stara članica znanje Britanske skupnosti narodov — sputnik, ki se je še istega dne na ukaz »od spodaj« z uporem spustil na Zemljo. V sputniku so bile psice Zvezdočka ter nekaj drugih poskusnih živali. Prvi pregledi živali potem, ko so pristale na Zemljo, kažejo, da so dobro prenesli polet v vesolje.

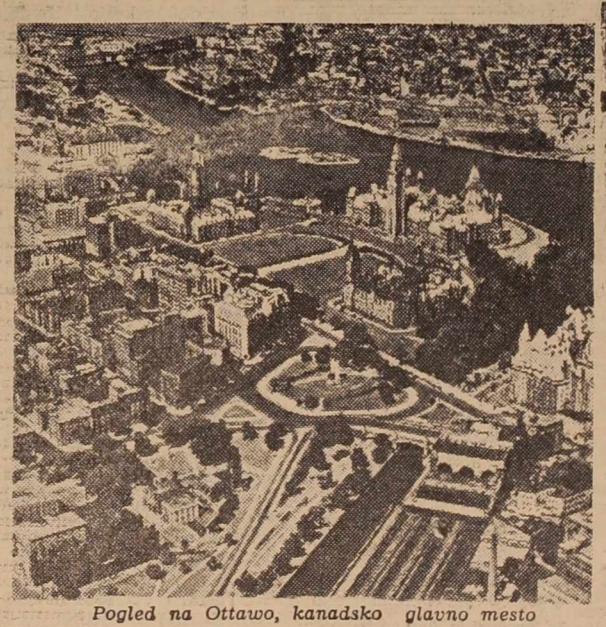
Uradno poročilo pravi, da so s tem poskusom dalej raziskali konstrukcijo vesoljske ladje in sistem, ki deluje v njem. Tako žele zamoliti živiljenjsko delovanje človeka med poletom v vesolje in obvriti na Zemljo. Ladja je tehtala 4695 kg, pri čemer ni vračana zadnja stopnja rakete — nosilca. Najbolj se je oddaljila od Zemlje za 24 km. V njej so bili vgrajeni tudi telemetrični in televizijski sistem, radio-sistem za meritve, trajektorije in radijska postaja za zvezo z Zemljijo.

Predstavnik britanske krone je generalni guverner, oblast pa izvršuje vlada, ki je pod nadzorstvom skupčine.

Kanada je gospodarsko razvita dežela. Predvsem slovita kmetijstvo in ruderstvo. Južni del je močno industrializiran. Zunanja trgovina je zelo obsežna, saj so leta 1959 zabeležili rekordno številno 5,2 milijarde dolarjev. Nacionalni dohodek je porastel na 34 milijarde, investicije v gospodarstvu pa so znašale skoraj 0,5 milijarde dolarjev. Kanada je na četrtem mestu po skupni tonasti trgovski ladij na svetu.

Aktivna gospodarska bogastva, pa tudi neaktivna, pritegnejo tudi kapital, posebno ameriški. Sodijo, da je v deželi več kot 16 milijard ameriškega kapitala v raznih gospodarskih panogah, največ v industriji in ruderstvu. Deluje

skoraj 5.000 družb z ameriškim kapitalom. To je bilo svoj čas Kanadi všeč, ker ni imela težav s tujim dolivom. Na drugi strani pa so tuge investicije še v one panoge, ki so ustrezale ameriškemu kapitalu. Od tod tudi neenakomerno razvoj določenih kanadskih gospodarskih panog.

Pogled na Ottawa, kanadsко glavno mesto

Vendar so spremenjene politike na svetu, posebno pa težave v sami deželi in sosednji Ameriki, kar tudi določen razvoj pri domaćem javnem mnjenju vplivale na vodstvo v deželi, da je prisluški misiliti bolj na lastne, t. j. kanadske interese in na kanadske perspektive. Tako javno mnenje že mesece razpravlja o tem, kako bi zajezili množičen priliv ameriških investicij. Kanadska vlada je v prizadevanju, da bi rešila pro-

blem neustreznega gospodarskega razvoja, resenji primanjkljaj v zunanjih trgovini (ki v glavnem prihaja od pasivne bilance z ZDA) in občutno brezposelnost, skusala vse to »ozdraviti z blago dozo gospodarskega nacionalizma«. Ukinila je nekatere davne olajšave, ki jih je imel doslej ameriški kapital. Z različnimi administrativnimi ukrepi so preprečili prevelik uvoz. (Tako se je uvoz z ZDA zmanjšal za približno pol milijard dolarjev). Na drugi strani skušajo povečati izvoz. Seveda tudi ukrepi niso naleteli na zadovoljstvo v Washingtonu. Tako sta premier Diefenbaker in ameriški predsednik Kennedy na nedavnem sestanku na tem mnogo razpravljali.

Vendar se ti premiki ne čutijo samo na gospodarskem področju, temveč tudi na področju posameznih sporazumov vojaške narave z ZDA. Vlada je zadnje čase ne strinjala z nekaterimi ameriškimi ukrepi. Med drugim ne želi sprejeti na svojem ozemlju jedrskega oružja, da bi lahko izdeloval v Washingtonu. Kanada se razlikuje od ZDA tudi glede odnosa do Kitajske. Ko je Amerika uvedla posmernarjevanje proti Kubi, se je na deželi ni razčinita. Vendar je, da je to dežela, ki ima vlastno in zasebno politiko v Washingtonu. Tako sta premier Diefenbaker in ameriški predsednik Kennedy na nedavnem sestanku na tem mnogo razpravljali.

Vse te spremembe govorijo o spremembi kanadskega statiča, o prizadevanjih, da bi v Ottawi lastne nazare in zaščitili kanadske gospodarske interese. Na drugi strani prihaja v Kanadi vse bolj do izraza preniranje, da dežela postati prizorišče hudo vojne z vsemi strahovitim posledicami.

Seveda vse to se zdaje ne počuti, da Kanada namerava zapustiti zahodnjaško usmeritev, vendar dajejo to momenti kanadski zunanji politiki določeno svezost in tudi međunarodni ugled.

IZSTRELJENA PETA VESOLJSKA RAKETA

V SZ so v soboto izstrelili na pot okrog Zemlje peto vesoljsko ladjo — sputnik, ki se je še istega dne na ukaz »od spodaj« z uporem spustil na Zemljo. V sputniku so bile psice Zvezdočka ter nekaj drugih poskusnih živali.

Prvi pregledi živali potem, ko so pristale na Zemljo, kažejo, da so dobro prenesli polet v vesolje.

Uradno poročilo pravi, da so s tem poskusom dalej raziskali konstrukcijo vesoljske ladje in sistem, ki deluje v njem. Tako žele zamoliti živiljenjsko delovanje človeka med poletom v vesolje in obvriti na Zemljo. Ladja je tehtala 4695 kg, pri čemer ni vračana zadnja stopnja rakete — nosilca. Najbolj se je oddaljila od Zemlje za 24 km. V njej so bili vgrajeni tudi telemetrični in televizijski sistem, radio-sistem za meritve, trajektorije in radijska postaja za zvezo z Zemljijo.

20-LETNICA VSTAJE MAREC-MAJ 1941

(Odlomki iz dnevnika)

Piše IVAN KREFT

Kaj čudne razmere! Srbski kmetje so nam ponujali svoje ovece, da jih ne bi pojedel sovražnik. Naši oficirji pa so grozili z ustrelitvijo tistem, ki je hotel preprečiti, da bi Nemci zaplenili nepokvarjeno oružje in opremo jugoslovanske vojske. Kakšne razlike med enim in drugimi!

Se preden smo mogli storiti karkoli, smo bili v navzočnosti svojih starešin razorženi. Bilo je v noči od 15. na 16. aprila. Nemci so dobili od izdajalskega oficirskega zborna, ki mu je načeloval Oto P. Cuš, vse načrte o razvrstitev naših enot. Prišli so lahko do položajev ponoc, z majhnimi napori in so nas razoržili. Pod stražo delovali nekaj Nemcev in pod povlečenjem naših oficirjev smo 16. aprila odpeljali topove v vojašnico v Kosovski Mitroviči, kjer so nas obdržali kot ujetnike.

Bil sem bolan, vendar sem prosil zdravnike, naj me ne posilijo v bolnišnico. Nikakor nisem hotel zgubiti stika z vojakom.

Ko sem 18. aprila čekal v ambulantni veži, sem našel med bolniki Silvira Tomasini. Potrdila mi je resničnost radijskih vesti in povedala, še mnogo novega. Medtem je sovražnik zasedel že vso Jugoslavijo.

Silviro sem spoznal leta 1933. leta, ko se je vpisala na filozofsko fakulteto v Ljubljani. Kljub bogatemu sorodstvu je bila Silvira družina polproletarska. Pobegnilo so po prvi svetovni vojni v Maribor iz Trsta, kjer je bil oče stražnik. V Mariboru so stanovali na Pobrežju. Očeta so upokojili in mu prisodili zelo nizko pokojnino. Med študijem v Ljubljani si je morala Silvira sama srušiti kruh. Delovanje za zboljšanje življenja njej enakih siromašnih studentov ji je pripomoglo do povezave s Partijo.

V revolucionarnem študentovskem gibanju na ljubljanski univerzi se je Silvira kmalu uveljavila. Sodelovala je v akciji »Dom visokošolskega«, v akademskem društvu »Triglav« in pomagala pri »Vzajemnosti«, ki je bila ustanovljena namesto razpuščene in prepovedane »Svobode«. Diplomirala je 1938. leta, vendar zaradi naprednega udejstvovanja ni dobila službe. Iz Ljubljane se je nato preselila v Maribor, kjer je Tone Cufar, njen zaročenc, postal sodelavec »Totege lista« in tako našel možnost skromnega preživljavanja. Obra sta dela med ljudimi pod vodstvom Partije. Delovala sta v »Rdeči pomoči«, v »Vzajemnosti« in v Partiji sami. Vmes je kratek čas poučevala na Meščanski šoli v Gornji Radgoni z mesečno plačjo 450 dinarjev iz bednostnega fonda.

Sele 1940. leta je Silvira kmalu dobila službo kot profesor na gimnaziji v Kosovski Mitroviči. Povečala je nemščino. V šoli se je povezala s siromašnimi dijaki in nenehno dokazovala potrebo po ustanovitvi menze za siromašna dijake. Samo jim je pomagala pri učenju. Bila je neutrudljiva delavka.

Oba s Silviro sva bila takrat v bolniški čakalnici vesela najinega srečanja. Kot profesorica nemščine je bila Silvira mobilizirana za tolmača pri Komandi mesta in je poznala položaj.

Silvira mi je orisala položaj in povedala, da je bila ves čas svojega bivanja v Kosovski Mitroviči povezana v Partiji, vendar ni prejela navodil, kako naj deluje pod novimi pogoji v okupaciji. Mestni komite je postal nekoga tovariša v Beograd, da bi tam navezel stike s Centralnim komitetom in prinesel navodila, ki bi ustrezala položaju. Menila je, da bi bilo najbolje, če bi se v njeni partizanski zvezi vključil tudi Jaz in tako skupno razmislili o položaju in dolodi smernice za delo. Na predlog naših zdravnikov sem bil dodeljen v Higienski dom za tolmača in tako skoraj ni bilo dneva, da se ne bi sestali Silvira, inž. Miladin Radulovič, inž. Vladimir Vučović in Jaz.

Ko smo spoznali, da se tovariš, ki je odšel v Beograd, ne bo mogel takoj kmalu vrneti, smo sklenili začasno delovati na lastno pest. Silvira, neki železničar in Jaz smo se odločili osvobojati iz taborišča politično delavne tovariša. Kot važno nalogo smo si postavili tudi razkrjanje nemške vojske.

Položaj v vojaškem ujetniškem taborišču je bil približno tak.

Med ujetniki je živahnino delovala pet kolona, ki so jo sestavljali Volksdeutschervi, skupina Madžarov in ustašev. V nemškem štabu so imeli predstavnika, polkovnika Otona P. Cuša. Cuš je bil po rodu Slovenec in do kapitulacije v Nemčevem štabu...

Prav tako pa je vztrajno delovala v taborišču tudi skupina nemških. Tu je bil brivec iz Hrvatske, ki se ni samo izdajal za komunist, temveč je dokazal naprednost Partije tudi z delovanjem. Bil je v taborišču veterinar, rezervni poročnik Dolenc, za katerega nisem vedel, če je bil partizec ali ne, vendar smo delali z njim, kakor da bi bil. Od oficirjev smo pridobili proti Cuš-Nedivičevi skupini podpolkovnika Tominščaka in domoljuba, ki ni odobraval Nedivičevega izdajstva. Cuš je prihajal v vojašnico samo od časa do časa. Na dvorišču je zbral oficirje, vojaki mu sploh niso bili mar, in jim je govoril, naj bodo mirni in potrežljivi, saj bodo vsi izpuščeni na svobodo, ker so položili orožje že 15. aprila in se sploh niso borili. »To velja za Srbe in Hrvate,« je govoril, »vendar se lahko oficirji iz Hrvatske takoj javite za nadaljevanje službe v hrvatski vojski.«

Ugotovil sem, da je med vojaki neki podoficir-Slovenec Širil Hitlerjevske propagando. Na njegovo pobudo so v sobi, kjer je bil sobni starešina, že krojili zastavo s kljukastim križem. Pozval sem podpolkovnika Tominščaka, naj skliče slovenske vojake in jih odvrene od namere, da se razglasijo za Hitlerjeve. Podpolkovnik je to nalogu dobro rešil.

Takrat smo se verovali, da je mogoče v nemški vojski dosegči razkroj. Po tem načrtu bi bilo treba pridobiti nemške vojake, somišljene Komuniste in Social-demokratske partie, da bi pomagali pri osvobajjanju tovarišev iz ujetništva. Med vojaki sem odkril kiparija Pragerja, ki bi ga lahko prabil za povezavo. Prager je v Dresdenu pripadal marksistčemu študijskemu krožku. Komunist Prager sicer ni bil, bil pa je zanesljiv somišljenc.

Tovariš so z mojim načrtom soglašali. Pričeli smo z delom. Prager naju je Silviro preprical, da za svoje načrte ne bomo mogli pridobiti nikogar. Vsak poskus bi se končal s tem, da bi nas vojak, katerim bi pričeli o teh stehav goroviti, ovadil komandi in posledice ne bi izostale. Delovanje med nemškimi vojaki bi napravilo več škode kot koristi. Nje-

ga se ni treba batiti.

Naslednjem sestanku je pripeljal Prager še enega nemškega vojaka. »Po rodu je Čeh in mu lahko zaupate,« nama je dejal. Čeh prišel najbrž ni bil, čeprav je govoril poleg nemščine tudi češki. Verjetno je bil sudetski Nemec, nekoč poprej član češke Komunistične partije. Potrdil je mnenje svojega tovariša, češ da je nemogoče, da bi Nemčija napadla Rusijo, svojega velikega zaveznika proti »plutokratskemu Zahu«.

Cedalje več govorje je bilo o nevarnosti velike vojne, čeprav so na sestankih oficirji vojakom dokazovali, da te vojne ne bo. Divizije, ki jih po kapitulaciji Grčije niso več potrebovali na grški fronti, so se premikale proti severu. Kmalu so prispeala tudi pisma – vojna posta je pri Nemcih delovala skoraj brezhibno – iz katerih so vojaki razbrali, da divizije iz Grčije in Jugoslavije niso odšle na dopust, kakor so jim bili objubili, niti niso krenile na zahod proti Angliji, temveč so se premikala v smeri Rusije.

Za Pragerja in njegovega tovariša je bila to kaj neprjetna ugotovitev. Navzite temu pa v vojno med Nemčijo in Rusijo še vedno nista verjela.

Nekaj ujetnikov smo osvobodili iz taborišča, kar v uniformi. Stražo smo premotili tako, da si je eden izmed ujetnikov našel na rokav trak Rdečega križa. Skupina se je predstavila kot sanitarna skupina, ki skrbi za red in čistoč mesta ter tako odšla iz taborišča. Nekateri ujetniki so se v taborišču preoblikovali sami in tudi sami našli možnosti za beg. Četrti skupina, v kateri sem bil tudi ja, je bila spuščena z državninskimi spričevali, ki so jih napisali naši zdravniki.

Dan po arretaciji je bilo osvobojeni že okrog sto ujetnikov, zato neponrečenega bega pa jih je padlo pet ali sedem.

Točko po dnevniku. Po kasnejših ugotovitvah so pod vodstvom Silvire Tomasini osvobajali ujetnike tudi po mojem odhodu. Tačko je zapustilo taborišče brez dovoljenja Nemcev skupno okrog tisoč pet sto ujetnikov.

Zaradi tatega svojega delovanja je bila Silvira 30. maja 1942. aretirana in 14. avgusta 1942 ustrežena.

O tem dogodku je ohranjen nemški dokument, ki se v prevedu glasi:

»T. dne 12. VIII. 1942. Mitroviča.

Povelnik SIPO-SD-Bedraž.

Zadeva: Prof. Silvira TOMASINI, imenovana T. bi morala biti danes s transportom jetnikov odpeljana v Beograd. V zaporu in na poti do želenčne postaje je nekajkrat zakljalca: »Rdeča fronta« in dvignila pest v komunistični pozdrav.

Da bi bila ta fanatična jetnica neškodljiva, prosim, da nujno odobrite njenjo likvidacijo.

L. S. Schäffer Emanuel I. r.«

Od 20. maja, ko je bila Silvira aretirana, do 14. avg. 1942, ko je traženo konfala, je prestala nešteto mučenj v gestapo-vskih zaporih v Kosovski Mitroviči, toda klonila ni niti za trenutek. 13. avgusta so Silviro odpeljali na postajo z večjo skupino sojetnikov. Silvira se ni mogla pomiriti z nečloveškim ravnanjem, kateremu so bili izpostavljeni jetniki celo na poti do postaje, zato je ogorčeno protestirala. Gestapo jo je zaradi tega ločil od skupine in jo odpeljal nazaj v zapore. Tu so jo v noči od 13. na 14. avgust 1942 ustrežili, nar da bi počakali iz Beograda pritridental odgovor na zgoraj citiran akt. Tako ravnanje je dokaz več, kako nevarna jim je bila Silvira celo, ko so jo imeli med stirmi stenami, močno zastrašeno, vključeno in do smrti izmučeno. Silviro Tomasini, predvojne komunisti, so ubili brez sodbe in preden je bila pristane gestapovska komanda v Beogradu. Silvira Tomasini je bila 27. novembra 1953 proglašena za narodnega heroja.

KONEC

OD KOD DOTACIJE STANOVANJSKI SKUPNOST?

Pred dnevi smo obiskali tajnika Stanovanjske uprave v Murski Soboti tov. Kolomana Hiršla, ki nam je povedal o načrtih in o delu stanovanjske skupnosti.

Stanovanjska skupnost v M. Soboti ima več servisov: servis za popravilo vseh vrst usnjene in gumijaste obutve, kjer je zaposlenih šest kvalificiranih čevljarjev, šivalni

ne samo splošnega ljudskega premoženja, temveč tudi hiš zasebnega sektorja.

Stanovanjska skupnost dobiva dotacije, ki jih največ uporablja za ustanovitev in novo servis. Občinski ljudski odbor daje letno 800 tisoč dinarjev dotacije. Poleg tega

pa je ObLO prispeval v lanskem letu 2 milijona 500 tisoč dinarjev za nabavo čistilnega stroja. Zakon o stanovanjskih skupnostih pa predvideva tudi dotacije okrajnega ljudskega odbora, ki je letos že prispeval 50 tisoč dinarjev za ustanovitev otroškega igrišča v Murski Soboti ter dotacije Zavoda za socialno zavarovanje iz sklada za preventivno službo.

V letu 1959 so gospodarske organizacije prispevale okrog milijon dinarjev za zgraditev otroškega igrišča, dočim v lanskem letu, gospodarske organizacije niso pomagale. Tega je kriv predvsem svet stanovanjske skupnosti, ki ni pravočasno pristopil k tej akciji.

Stanovanjska skupnost pripravlja med drugim tudi gradnjo še enega otroškega paviljona v Murski Soboti.

Vsek dan romski pralni stroj soboške stanovanjske skupnosti od hiše do hiše.

servis s sedmimi kvalificiranimi šiviljami, potem servis za mizarske usluge, katerega nameravajo s časom razširiti, ter servis za izposajevanje pralnih strojev. Pralnih strojev se poslužujejo gospodinje iz M. Sobote in jim na njihovo željo dostavljajo stroje na dom. Poleg navedenih servisov pa ima stanovanjska skupnost še kemično čistilnico, ki je opremljena z modernim čistilnim strojem. Že v jeseni pa bo verjetno začela obravnavati tudi pralnica. Razen tega namejavajo še ustanoviti skupino krojačev za popravilo v šivanje moških oblek ter servis za vodovodna inštalacijska dela. Že s prvim aprilom pa bo začel delovati zidarski servis, ki bo opravljal popravila hiš.

Lepo toplo vreme je delno pripomoglo k temu, da je setev prvi spomladanski posevk pri Kmetijskem gospodarstvu Beltinci končana. Poseljali so že vse krmske mešanice, deteljo, spomladanski ječmen in oves. Značilno je, da so šli letos v poljedelski proizvodnji na setev večjih površin žitaric, da bi si s tem zasigurali čimveč strelje za živino in čimveč ječmena za švedske svinje. Tako imajo sto hektarjev zasejanih samo z ječmenom. Z letošnjo specializirano poljedelsko proizvodnjo so uvedli žitni krmski klobar.

Letošnji plan v živinoreji posestva obsega: pitanje male geveje živine, 2 tisoč šest sto bekonov, 400 krav molznic, ki naj bi dale 350 let in vsaka 3.600 litrov mleka.

Na Kmetijskem gospodarstvu v Beltincih že sedaj nagrajujejo po enoti proizvoda. Vsak posamezni obrat ima svoj finančni plan. Pravilnik o delitvi dohodka za posamezne obrate bo sestavljal centralni delavski svet KG Beltinci. -ml

Kmetijsko gospodarstvo Beltinci spomladanski posevk – Nagrajevanje po obratah delavskih svetih

Beltinci. Vsak obrat bo imel v bodoči svoj obratni delavski svet, katerega člani bodo vsi delavci obrata. Vsak obratni delavski svet bo imel svoj finančni plan. Pravilnik o delitvi dohodka za posamezne obrate bo sestavljal centralni delavski svet KG Beltinci.

FOTOREPORTER JE ZABELEŽIL ...

Tudi v Moščancih otroci pridno pomagajo pri urejanju športnega igrišča

Med prvimi v radgonski občini so pionirji osnovne šole Slatina Radenci prideli v zadnjih toplih dneh Dan mladi. Praznik so proslavili v zatišju prijetnega gozdika ob Muri s kratkim kulturnim sporedom in z raznimi športnimi igrami.

Mladi zadružniki na Tišini bodo svojo zemljo tudi letos priverno obdelali

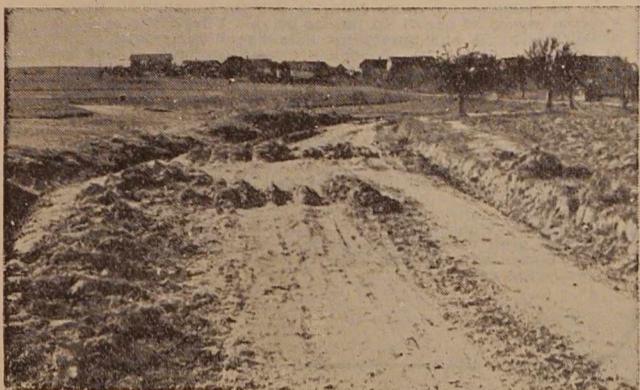
ČITALNICA NAJ NE BO ČAKALNICA

čitalnica ni čakalnica in ne gostilna, pa tudi klub ne, ampak je prostor, kjer se lahko v miру študira in bere. Konec končev je povsod tam, kjer se zbirajo več ljudi, potrebuje disciplina in obzirnost do sočloveka, posebno pa še tam, kjer bi se raj studiralo. In ljudje, ki tega nočajo razumeti, ne bi smeli najti mesta v čitalnici, ki na ta način ne bi prav izgubila. Končno je tako v vseh čitalnicah in obiskovalci se povsod zavedajo, da je место za razgovor in cigaret na hodniku; na kartanje v čitalnici pa verjetno nihče niti ne pomisli. Ne vem, zakaj bi prav čitalnica moralta biti v tem pogledu izjema.

I. L.

PROTOTIPI PRIKOLIC IZDELANI V DRU

Malce nenanaden naslov, vendar se mi zdi za to priložnost najprimernejši. Z mojim konjičem sva imela na vsej relaciji smolo. Nekaj časa je on nosil mene, nato pa sva zopet menjala položaje. Pa kaj bi; važno je, da je obljuba izpolnjena, čeravno sem moral dvakrat v Prosenjakovce.

V Dolencih so ceste potrebe gramoza

V PROSENJAKOVCIH sem tokrat prisluhnih zadružnim občnim zborom. Prvi letni občni zbor KZ Prosenjakovci je na srečo trajal le dvajet minut. Računovodja je v poročilu o poslovenju zadruge povedal, da so lani planirani čisti dohodek presegli skoraj za milijon dinarjev, znatno več sredstev pa so dalli v sklade. In za tem se je začel ustanovni občni zbor kme-

FRANČEK MENHART „STARIA SABLJA“ 70-LETNIK

Dne 29. marca 1891 – pred 70. leti – se je rodil v Hrastju-Moti Franc Menhart, splošno poznani tudi pod imenom „staria sabla“. Kljub invalidnosti je za svoja leta že zelo živahen. Izhaja iz znane zavedene družine, ki je pokazala, kakor jubilant sam, napredno pridostnost tudi v težkih časih okupacije. Njegova hčerka Zora je znana družbenega delavca v Celju.

Po končanem šolanju v Mariboru je delal Franc Menhart kot trgovski pomočnik v Mariboru, Celju in v Gornji Radgoni. Vso prvo svetovno vojno, 44. mesec, je moral prebiti na fronti v Galiciji in Dobr-

dobu, kjer je bil tudi težko ranjen. Ko se je vrnil, se je vključil med Maistrove borce. Takrat se ga je tudi prijelo ime „staria sabla“. Ob 40. obletnici bojev za severno mejo, to je leta 1958, je prejel kot priznanje za svojo patriotsko zavest od okrajnega odbora Zveze borcev spomenič. Ko je odložil vojaško sukronjo, se je naselil kot trgovski potnik za prodajo kmetijskih strojev v Murski Soboti, zato ga tudi pozna vsa starejša generacija Prekmurja. Ob 15. obletnici Zvezze vojnih invalidov je prejel za uspešno delo v Zvezzi diplomo. Danes živi in dela na domu svojih staršev v Hrastju-Moti. Rad se udeležuje sestankov in radbere časopise. Se nedavno je bil aktiven odbornik RK. Slavljencu želimo še mnogo zdravih let. Ika

liko prispevali. Lani so za vaški dom izdelali 35 tisoč kosov opeke ter pripravili že precej drugega gradbenega materiala. Ceprav bi nujno rabili stanovanje za učitev, se še niso zedinili za razširjeno gradnjo vaškega doma. H gradnji bi bil namreč v takem primeru pripravljen prispevati nekaj sredstev tudi občinski ljudski odbor. Vaški vprašaj pa predstavlja tudi nedograjeni most na cesti med Domanjševci in Središčem.

Tudi v KREPLIVNIKU se nisem pripeljal po asfaltu. Sicer pa imajo v vasi, razen obnove cest, že precej drugih načrtov. Najprej bodo pod vodstvom organizacije RK in s sodelovanjem vojakov zgradili vodnjak ter bazen. Izkoristili bodo močan izvir, ki bo za to zelo primeren. Mladina v vasi pa se že pripravlja na prvomajsko proslavo.

Na prvomajsko proslave se pripravljajo tudi na HODOSU, kjer bodo gasilci hkrati proslavili obletnico društva ter razvili društveni prapor. To bo verjetno že maja, ko bodo svečano proslavili 25-letnico obstoja društva, Izročili namen.

V tem času v IVANJSKEVCIH največ razpravljajo o gradnji drugega pralnega bazena in dograditvi gasilskega doma. Sedeva rarujo, da bodo za bazen dobili dotacijo občinskega odbora RK. Pozneje pa bi radi kupili še televizor.

Tudi v SREDISCE sem moral pripraviti dvakrat, kajti ljudje so bili na njivah. Zaupali so mi svojevrsten načrt: napeljati namenljavo vaški telefon. Pogosto je treba poklicati zdravnika ter se zanimati o tem in onem. Da bo napeljava cenejša, so se domenili, da bodo izkoristili vojaške drogove. Za pravstoljno delo so se domenili že na nedavnem zboru volivcev.

Ze na poti v DOMANJSEVCE sem se odločil, kakšen naslov bo nosila reportaža, kajti tam so se slabe ceste šele začele. V vasi so po lanskoletni vzpostaviti avtobusne proge zgradili garažo, preuredili pa so tudi šolske prostore. Žal pri preurejanju šolskih prostrov vaščani Domanjševci niso ve-

programov. Najprej bodo regulirali del Dolenskega potoka ter zgradili most.

Skozi SALOVCE, kjer so se pripravljali na otvoritev kina, sem popihal v DOLENCE. Njihovi načrti so mi bili deloma znani, saj so že jeseni začeli pripravljati opeko za gasilski dom, v eni izmed hiš pa bodo uredili kulturni dom. Gasilci bodo kmalu kupili motorno brizgalno, saj so zbrali že okrog 60 kubičnih metrov lesa, ki ga bodo prodali ter si zagotovili sredstva.

V BUDINCIH sem se tokrat znašel prvič. Mogoče zaradi slabih prometnih zvez ali pa zaradi slabih cest. Za te so letos namenili blizu 150 kubičnih metrov gramoza, da jih bodo deloma utrdili. Imajo pa tudi neizkoristeno žolo,

V kolikor ste bili upokojen kot popolnoma nezmožen za delo, vam je bil pravilno odmerjen процент in sicer 80% od pokojninske osnove pokojninskega razreda, v katerega ste bili uvrščeni, in sicer na podlagi 25 do 26 let delovne in v pokojnino vstrevene delovne dobe.

Pri prevēbi pokojnin po službeni dolžnosti, ki se je pričela 1. jan. 1959, ste bili kot invalidski upokojenec razvrščeni v I. kategorijo invalidnosti. Po naših podatkih ste bili prevedeni 20. februar 1959. V smislu 73. čl. Zakona o invalidskem zavarovanju se je ob prevēbi odmerila invalidskim upokojencem, ki so do 31. dec. 1959 dopolnili 55 let

starosti, vendar pa do tega dne še niso bili stari 65 let, pokojnina za 25 do 26 let delovne dobe in višini 70% že priznane pokojninske osnove, kot je to v zakonu določeno. Tako pri vas ne gre za zmanjšanje procenta invalidnosti, temveč za novo odmero procenta pokojninske osnove ob prevēbi.

Ce pa je prevedena invalidska pokojnina manjša od prejšnjega, ki ste jo prejemali do prevēbe zaradi zmanjšanja procenta pokojninske osnove, pa vam po čl. 241 Zakona o invalidskem zavarovanju ostane pokojnina v znesku, ki ste ga prejemali do prevēbe. S 1. jan. 1960 se je pokojnina povisala na račun stanarine.

Oktrožno, sodišče v Murski Soboti je omenjenega obsodilo na 6 mesecov zapora, pogojno za dobo dveh let. Sodba še ni pravnomočna.

GOZDNI POŽAR
V SELIŠČIH

V nedeljo popoldne se je v Selisih vnet gozd. Požar se je naglo širil, kar sta zlasti pospeševala suha trava z listjem in veter. Gasilci in ostali vaščani so v pravem času začeli z gašenjem ter ga že v razmeroma kratkem času omejili.

VINJEN ZASPAL ZA KRMILOM

Po cesti iz Noršinec proti Ljutomeru je šel pravilno po desni strani cestička pešec Jože Kukolj iz Salinice. Za njim je pripeljal po skrajni desni strani ceste moto-

kli bila lahko koristila v večji meri za kulturne prireditve. Te bi lahko tamkajšnja mladina, ki je maloštevilna, pripravljala v sodelovanju s sosednjimi aktivimi.

V CEPINCIIH imajo razen popravila drugih cest v programu izdatno popravilo ceste, ki pelje v Lucovo. S tem bodo znatno skrajšali avtobusno progo. Samo letos bodo za ceste porabili nad 2000 kubičnih metrov gramoza. Za tem pa bi radi skupno z Markovčani zgradili mrtvica.

Tudi v NERADNOVCIH so nisem pripeljal po asfaltu. Sicer pa imajo v vasi, razen obnove cest, že precej drugih načrtov. Najprej bodo pod vodstvom organizacije RK in s sodelovanjem vojakov zgradili vodnjak ter bazen. Izkoristili bodo močan izvir, ki bo za to zelo primeren. Mladina v vasi pa se že pripravlja na prvomajsko proslavo.

Ostatki malce v zadregi. Moral bi napisati še nekaj iz ŽENA-VELJ, vendar sem to zaradi tehničnih ovir preložil. Upam, da mi tega ne bodo preveč zamerili.

Janko Stolnik

V tem tednu bo naš repoter obiskal Ženavlje, Martinje, Trdovo, Matjaševce, Kuzmo, Sotino, Ocinje, Nuskovo, Kramarovce in Fikšince.

Zadrževali v Prosenjakovcih za združeno zadružno!

pripravljajo za združeno zadružno!

Skozi SALOVCE, kjer so se pripravljali na otvoritev kina, sem popihal v DOLENCE. Njihovi načrti so mi bili deloma znani, saj so že jeseni začeli pripravljati opeko za gasilski dom, v eni izmed hiš pa bodo uredili kulturni dom. Gasilci bodo kmalu kupili motorno brizgalno, saj so zbrali že okrog 60 kubičnih metrov lesa, ki ga bodo prodali ter si zagotovili sredstva.

V BUDINCIH sem se tokrat znašel prvič. Mogoče zaradi slabih prometnih zvez ali pa zaradi slabih cest. Za te so letos namenili blizu 150 kubičnih metrov gramoza, da jih bodo deloma utrdili. Imajo pa tudi neizkoristeno žolo,

Spomladanska obleka ima letos ozko ali zvončasto krilo. Obleka pa je tudi brez ovratnika, brez rokavov in brez pasu, če pa ga ima, je pas zelo širok. Pomladne obleke so

ŽENA - DOM - DRUŽINA

ZA ZGODNJE POMLADANSKE DNI

Pri izbirjanju blaga za oblike se vedno zanimamo, kakšen je moderen tekstil, kakšne barve v tej sezoni prevladujejo in ko se oblačimo, prav dobro vemo, kakšna je moderna linija.

Mnenje »Vedno je lepo oblečena« ni odvisno od denarja in števila oblek. Odločilna je vsakemu tipu ustrezajoča izbiro blaga, barve in kroja oblek.

Letošnja moda, kakršno predpisujejo modni ustvarjalci, je precej umirjena in kar je važno, praktična. Med oblačili prednjači letos kostim, ki ga lahko nosimo za vse prilike. Letos ima kostim še vedno kratko krilo, ki je pa lahko ozko ali z zaličanimi gubami in nekoliko daljša jopica z majhnim ovratnikom ali pa brez. Letošnji kostimi so krojeni iz čiste volne, iz tweeda in jerseyja, ali z velikimi kariastimi vzorci ali progami. Zelo lepi pa so tudi kostimi iz volničaste volne.

OBLEKE BREZ ROKAVOV

Spomladanska obleka ima letos ozko ali zvončasto krilo. Obleka pa je tudi brez ovratnika, brez rokavov in brez pasu, če pa ga ima, je pas zelo širok. Pomladne obleke so

krojene iz zelo lahke volne, volnenega platna iz vozličastega blaga in tweeda, jerseyja ter volnene flanele.

Med barvami pa bodo letos prevladovale bela, slonokoščena, siva, roza in zelena v vseh nijansah, lešnikova, jajčnorumen in tudi nebesno modra.

Dopoldanski ali popoldanski komplet iz treh delov: jopica, krilo z zaličanimi gubami in plašč, vse iz istega blaga.

VESTI

PETISOVCI – Minuli teden je bil v Petisovcih zaključek tečaja za zensko mladino. Tečaj sta organizirala Rdeči križ in mladinska organizacija v Petisovcih in ga je obiskovala 18 deklek. V programu so bila predavanja o negi bolnika, o higiени in druga zdravstvena predavanja.

DOBROVNIK – V nedeljo se v Dobrovniku odprli novo knjižnico. Dosedaj imajo že lepo število slovenskih knjig, v teh dneh pa bodo dobili še nekaj madžarske literature.

DOBROVNIK – Pred nekaj dnevi so bili zbori volivcev v Strehoščici, Kobilju, Zitkovcih, Kamovcih, Radomožancih, Gerlincih in Dobrovniku. Volivci so razpravljali o družbenem planu općine in o pripravah za popis prebivalstva. Skenili so, da bodo še letos pričeli graditi stičanjanovski blok v Kobilju, dogradili bodo tudi župni dom v Žitkovcih in Radomožancih ter mrtvašnični v Kobilju.

LENDAVA – V pondeljek se je v Lendavi pričel dvodnevni seminar za sekretarje in predstavitev Socialistične zveze. Zbrani so postavili predavanja o družbenem planu v komuni, družbenem in delavskem samoupravljanju, delitvi dohodka v komuni, soštvu itd.

VELIKA POLANA – Mladinci iz Velike Polane so pred kratkim priredili v zadružnem domu zabavno prireditve »Za vsakogar nekaj«. Prireditve si je ogledalo veliko število vaščanov, kar kaže, da si podobnih prireditve še želijo. S tem programom pa so se nastopili tudi v Turnišču, Odrancih in na Hotizi, nameravajo pa se nastopiti v Crenovcih.

Poleg tega pripravljajo se prireditve »Počašči, kaj znaš in srečov. V ta namen so že zaposlili nekatera podjetja, da bi jim pomagala. Z denarjem, ki ga bodo tako dobili, bodo kupili magnetofon.«

Pred kratkim so v mladinskem aktivu ustanovili literarni krožek. Izdajati nameravajo list »Naša vas«, ki bo izhajal v 300 izvodih. Casopis bo obravnaval življenje in delo Velike Polane.

BUČKOVCI – Lovska družina Bučkovci je imela v nedeljo redni letni občni zbor. Razpravljali so o delu družine v letskem letu.

Prostovoljno gasilsko društvo Radoslavci je v soboto gostovalo v Bučkovcih s komedijo »Deklica v podstrešni sobi«. Obisk predstave je bil dober.

TIŠINA – V soboto je bil na Tišini občni zbor kmetijskih zadrug. Razpravljali so o zaključju računa za leto 1960 in o priključitvi zadrug h kmetijski zadrugi v Murski Soboti.

KOT – Dela pri regulaciji Mure v Kotu so končana. Nova struga je že gotova, ker pa stare se vedno niso zaprli, povzroča ta se precejšnjo škodo.

MARINIRANA ČEBULA –

Skuhamo 1 kg očiščenih drobnih čebulic. Ohlajene čebulice zabelimo z oljem in kisom, soljo, ščepcem sladkorja in poprom. Solata naj stoje nekaj časa, da se prepoji z marinado.

PEČENA ČEBULA Z MESOM – Ko je poljubna pečenka že na pol pečena, položimo v obliko v kozico z oljem, jih posolimo in spečemo. Pečene poškropimo s stopljenim surovim maslom in potresemo z naribanim sirom. Porinemo posodo še enkrat v pečico in počakamo, da se prepoji z marinado. PEČENA ČEBULA Z MESOM – Lepo enakomerno debele čebule načelimo v kozico z oljem, jih posolimo in spečemo. Pečene poškropimo s stopljenim surovim maslom in potresemo z naribanim sirom. Porinemo posodo še enkrat v pečico in počakamo, da se sir stopi.

DOBRO IZKORIŠČENI ODPADKI

Ali vržete proč jajčno lupino? Skrbna gospodinja bo te odpadke dobro izkoristila.

Z jajčno lupino lepo očistimo stekleno in kristalno posodo: V vodo damo zdrobljeno jajčno lupino, katero puščimo v vodi nekaj časa stati. Nato odcedimo in s to vodo lepo operemo stekleno posodo, ki postane, ko jo plasknemo s čisto vodo, sijajna in prozorna. Če pa se je na dnu steklenice nabrala umazanija, to najlažje odstranimo tako, da zdrobljeno jajčno lupino pustimo nekaj časa stati na dnu in po pozneje steklenico izpiramo, umazanija izgine.

Vodo, v kateri smo pustili jajčno lupino, katero puščimo v vodo, ali popoldanski komplet iz treh delov: jopica, krilo z zaličanimi gubami in plašč, vse iz istega blaga.

Minulo nedeljo je bila — po drugem sklicu — na lendavski Vajenski šoli predkongresna konferenca občinske zveze za telesno vzgojo. Na njej so med drugim ugotovili, da večina osovnih telesno-vzgojnih organizacij sploh ni poslala svojih predstavnikov (nogometni klub Nafca, Turnišče in Dobrovniki, TVD Partizan Polana, strelci, lovcji in taborniki iz Dobrovnika).

V lendavski občini je 20 raznih sol z nad 3200 učencev in samo enim učiteljem za telesno vzgojo. Vse te šole so brez ustreznih igrišč, brez vsake telovadnice in tudi brez najnajnejše orodja.

Po IX. kolu v Pomurski rokometni ligi

GNEČA NA VRHU

V NEDELJO »DERBY« TEKMA MED GRAFIČARJEM IN BELTINCI

Nedeljska srečanja v devetem kolu Pomurske rokometne lige so se končala v glavnem tako, kot smo pričakovali. Raho presenečenje predstavlja samo zmaga Kroga nad moštvo Elana na soboškem igrišču. Obe moštvi imata namreč enako število tekmovalnih točk. Rezultati: ESS : Grafičar 7:37 (4:19), Elan : Krog 7:20 (5:6), Sloga : Vajenec (Lendava) 7:36 (2:20). Kot se lahko prepričamo iz lestvice, je po tem kolu nastala na vrhu še večja gneča, saj imajo kar tri moštva enako število — po 12 točk (Beltinci, Grafičar, Vajenec). Vsekakor je pričakovati določene premike

3:4 v SCL

Nedeljski izkupiček: spet samo ena točka, vendar je tudi ta v drugem polčasu na igrišču NK Sloboda takoreč vinsela v zraku, kajti ob večji prisebnosti kranjskih napadalcev jo tokrat ne bi mogli zabeležiti v našo korist. Tekma med domačo Slobodo in gostujočim Triglavom je imela resnično dva polčasa: prvega, v katerem je dominiralo domače moštvo in vodilo z rezultatom 2:0, in drugega, v katerem so gostje ob neurejeni igri domačih vrst izenačili in celo resno ogrožali remi 2:2. Zbrano občinstvo je bilo ob takem poteku igre nezadovoljno, še zlasti zato, ker so temu bočovali tudi nekateri subjektivni vzroki. Lendavska Nafca je v nedeljo gostovala v Celju in se pomerila s tamkajšnjim Kladivarjem. Rezultat 1:2 (1:0) pomeni za okrepljeno moštvo Nafce uspeh, če upoštevamo, da so igrali na tujem igrišču in da so kljub porazu pustili pri tamkajšnjem občinstvu ugoden vtis; posebno se je odlikovala obramba s tokrat razpoloženim vratarjem Klaričem. Kot gostje so imeli od časa do časa celo terensko premoč in bi lahko bili ob bolj iznajdljivem napadu izvlekl iz tega srečanja tudi kaj več. Na kraju še to: mladinsko moštvo Slobode je v nedeljo premagalo ustrezno enaštorico kranjskega Triglava z rezultatom 2:1 (1:1).

RADIJSKI PROGRAM

samo okrog 600 članov. To je zelo pičla številka, če upoštevamo, da je občina v preteklosti 22 tisoč prebivalcev. Za potrebe telesne vzgoje v občini je družbenega skupnosti prispevala 940 tisoč din.

Udeleženci konference so menili, da je na splošno neodgovoren odnos osnovnih organizacij in tudi nekaterih odgovornih činiteljev do telesne vzgoje. Stanje telesne kulture je zategadelj v občini zelo kritično, tako v pogledu množičnosti kot kakovosti, strokovnih kadrov in gmotnih pogojev za delovanje.

Opozorili so tudi na nekatere negativne pojave, predvsem na trgovino z nogometom. Ob tem se potutijo v neenakom položaju celega športnika v sami Lendavi. Tako n. pr. plačuje NK Nafca svojim igralcem treninge in tekmovanja, v kegljskem klubu pa morajo igralci sami prispevati za treningarje in tudi udeleževati na tekmovanjih.

Sindikalne podružnice kažejo veliko zanimanje za rekreativno športno delovanje. Na tem področju so bili lanci doseženi dobri rezultati. Naloga občinske zveze za telesno vzgojo bo, da le delovanje še spodbuja in nadaljuje razvoj. Pojavljati kažejo zlasti sindikalne podružnice, ki so se po svojih zastopstvih množično udeleževale raznih tekmovanj (Proizvodnja nafte, Gradbenik, Plinarna, Mehnik, trgovci, državni uslužbenci itd.).

Na konferenci so tudi predlagali, da bi v bodoči kazalo pri občinski zvezi namestiti profesionalca, ki bi skrbel za telesno-vzgojno delovanje v občini. Za potrebe šolske telesne vzgoje bo potrebno štipendirati potreben kader na srednjih in visoki telesno-vzgojni Šoli. Izvolili so tudi dva delegata, ki bosta zastopala lendavsko občino na L republiškem kongresu telesne kulture v Ljubljani.

-ec

LESTVICA PO IX. KOLU

Beltinci	7	6	0	1	189:	79	12
Grafičar	8	6	0	2	245:	107	12
Vajenec	8	6	0	2	137:	112	12
Krog	8	3	0	5	151:	144	6
ESS	8	3	0	5	117:	154	6
Elan	7	3	0	4	97:	155	6
Sloga	8	0	0	8	74:	269	0

LESTVICA PO VI. KOLU

ESS	6	5	0	1	72:	18	10
FABOS (Belt.)	6	4	1	1	38:	34	9
Sloga	5	3	0	3	25:	24	6
Grafičar	6	3	0	3	27:	47	6
Elan	6	1	0	4	21:	44	2
Krog	5	0	1	4	22:	38	1

Nepričakovana zmaga črno-belih

GRAFIČAR : ŽELEZNIČAR (Maribor) 2:0 (1:0)

V nedeljo dopoldne sta se srečali v Murski Soboti enačniki domačega Grafičaria in gostujočega Železničarja iz Maribora. V tem prvem srečanju za prvenstvo v I. razredu Mariborske podzvezne lige je zmagovalec domače moštvo — čeprav dokaj nepričakovano.

Predvajset minut igre je posebno pripadol domačinom, ki so neprestano ogrožali nasprotnikova vrata, toda žoga, ki so jo napadnici posiljali proti cilju, ni našla poti v mrežo. V tem času so se moral gestje pretežno braniti, saj jim domači s svojo igro niso dopustili kakšne pomembnejše napadne akcije. Na izrazito premoč domačinov je naposled le uspešno postavil pikto z lepim golom Radulovičem. Kamalu so se gestje osvobodili pritiska in so postajali vse nevarnejši. Večkrat so z lepimi podajami žoge nevarno prodrl pred Grafičarjev vrata, vendar pa so njihove akcije ostale preuspešne, predvsem zaradi neučinkovitosti napada v zaključnih akcijah pred vrati, pa tudi zaradi zadrlazirne igre domače obrambe in dobro razpoloženega vratarja Ovtka. Tako je bilo tudi v II. polčasu, ko je domačinom začelo primanjkovati kondicije, vendar pa so se kljub temu požrtvovalno borili in odvratali bolj pogoste napade nasprotnika na svojem polju. V napadnali akciji, ki so jo izvedli, je sodniki zaradi prekrška gostujočega igralca dosodil kazenski strel tik pred črto, ki loči enajstmetrovko; kazenski strel je izvedel Gombosi in postal zgoč preko živega židu in mimo presenečenega vratarja gostov v mrežo in tako postavil tudi končni rezultat te tekme.

Slovenska scena: gestje so bili tehnično boljje moštvo, vendar pa so to prednost nadomestili z veliko požrtvovalnostjo, ki jim je tudi prinesla zaslzeno zmago. Vsekakor pa si bodo moralni zelo slabno težavno srečanja pridobiti še več kondicije, saj je v tekmah moštov te kakovostne skupnine najčešče odločujoča.

Pred okrog 300 gledalcem, ki vodili brez večjih napak sodnik Gerencer iz Lendave.

Jože Šlibar v Soboti

Na povabilo pristojnih športnih forumov v Pomurju bo v soboto prispel v Mursko Soboto z dopoldanskim viakom svetovnim rekordom s smuški poletov v Oberstdorfu, naš znani slovenski tekmovalec Jože Šlibar. Popoldne ob 15. uri bo ljubiteljem športa in mladini govoril v Domu pionirjev in mladine o svojih vtiših v nedavne turneje jugoslovanskih vrhunskih smučarjev po evropskih deželah, kajpak tudi o svojem največjem podvigu, ko je prvi na svetu pristal pri znamki 141 metrov.

Načel zelo dobrodošel gost nam je telefonsko zagotovil, da bodo tokrat lahko prišli na svoj račun tudi najbolj navdušeni zbiratelji avtogramov, saj jim bo na razpolago vso sobotno popoldne.

RADIOTELEVIZIJA - LJUBLJANA od 2. aprila do 8. aprila

vanske radijske postaje pozdravljajo slovenske poslušalce; 15.40 Nasí popotniki na tujem — Janez Žar: V Goettingenu med Studenti; 16.00 Popoldanski koncert opernih melodij; 17.15 Soferjan na pot; 18.30 Sportni tednik; 18.15 Iz kladnice španskih skladitev; 18.50 Clovek in zdravje; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 Glasbeni varietet; 20.45 Kulturna tribuna; 21.00-22.00 Simfončni koncert orkestra Slovenske filharmonije; 23.05 Vrijutu današnjih dni; 23.55 Prijetni počitki!

TOREK
8.00 Poročila; 8.05 Izberite melodijo tedna; 8.55 Radijska šola za srednjo stopnjo — Trije Marsovčki; 9.40 Moški zbor France Prešeren iz Kranja p. v. Petar Liparja; 10.15 Pred mikrofonom je fagotist Ivan Tursič; 10.55 Glasbena medigrada: 11.00 Nasí operni solisti vami pojo; 11.30 Deset minut iz naše beležnice; 11.40 Popevke se vrstijo; 12.00 Veseli Hriboviči so prisli s planin; 12.15 Kmetijski nasveti — ing. Viktor Repanšek: Letošnji sortni izbor krompirja in potrebe trga; 12.25 Večki zbabniv orkestri; 12.45 Vaški kvintet z Reziko in Sonjo; 13.30 Iz glasbenice skicirke orkestra Raphaele; 14.05 Radijska šola za višjo stopnjo — Uporna pesem poniznih; 14.35 Nekaj opernih uvertur; 15.40 Listi iz domačih književnosti — Nada Gaborović: Onkral ceste; 16.00 Radijih poslušate; 17.00 Radijski dnevnik; 17.15 Razgovor z volivci; 17.25 Aleksander Gášarun: Sedma simfonija (Simfončni orkester berlinskega radija dirigira Felix Lederer); 18.00 Iz naših kolektivov; 18.15 Klavir v ritmu; 18.20 Kotiček za mlade hudebilce glasbe — Metka in Tinček na solističnem koncertu (ponovitev); 18.45 Izobraževalni obzornik; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 Poje komorni zbor iz Valparaisa p. v. Marco Dussija; 20.30 Radijska igra — Sha-

kespeare — Flatter: Horacijsko pozdrilo Fortinbrasu; 21.39 Demetrij Žebre: Vizija; 21.39 V senči brodwayskih nebotičnikov; 22.15 Komorni koncert slovenskih skladb; 23.05 Za ples in za razpoloženje;

SREDA
8.00 Poročila; 8.05 Mladi talenti Srednje glasbene šole v Ljubljani pred mikrofonom; 8.30 Dve orkestralni rappodisi — Danilo Bučar: Zumberška rappodisa (Orkester RTV Ljubljana dirigira Jakov Cipci) — Vilim Marković: Rapsodija v A-duru (Orkester Zagrebške filharmonije dirigira Silvije Bombarde); 9.00 Jezikovni pogovori; 9.15 To je vaša melodija; 10.15 Odlokmiki iz Puccinijeve operе Turandot; 11.00 Sovjetska in romunska zbabniva glasba; 11.30 Za cicibanje; 12.00 Dalmatinske narodne pesmi; 12.15 Kmetijski nasveti — Branko Pajević; 12.25 Aranje iz francoskih oper: 13.30 Zvezne kasakade; 13.50 Poje Ljubljanski oktet; 14.05 Felix Mendelssohn: Senkrečne noči, scenksa glasba; 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.40 Iz svetovne književnosti — Italijo Calvino: Zadnji pride Gavran; 16.00 Pol ure z babnimi zbori; 16.30 Majhen koncert violončelnik Cirila Skerjanec; 17.00 Lokalni dnevnik; 17.15 45 minut turizma in melodij; 18.00 Operne predstige in intermezzi; 18.30 Moderna lahka glasba; 18.45 Ljudski parlament; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 Četrtek večer domaćih pesmi in napevov; 20.45 Literarni večer — Ben Akiba; 22.15 Po svetu jazzu; 23.05 Nočni akordi!

PETEK
8.00 Poročila; 8.05 Lucijan Marijan Skraber: Osem narodnih napevov; 8.30 Ali vam ugaja?; 9.00 Nas podisli: Spomin na pesnik; 9.20 Za kratke čas igre: Stari fantje; 9.35 Kotileč za mlade ljubitelje glasbe; 10.15 Igra vam violinist Srečko Zalokar; 10.35 Glasbene razglednice; 11.00 Odlokmiki iz Mozartove operе Figarova svabata; 11.30 Clovek in zdravje (ponovitev); 11.40 Italijanski popevki; 12.00 Igra Kmetička godba; 12.15 Kmetijski nasveti — ing. Jože Čolnarič: Rekonstrukcija vinogradov; 12.25 Plesni orkester Max Greger: 12.40 Domajih napevov iz zelenega Pohorja; 13.30 Pet pevcev — pet popevki; 13.45 Pihalni orkester LM p. v. Rudolfo Starčiča; 14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo — Hlebec kruha; 14.35 Poje vam tenorist Jussi Björling;

CETRTEK
8.00 Poročila; 8.05 Glasba ob delu; 8.35 Rukoveti Stevana Stojanovića — Mokranjci; 8.55 Radijska šola za nižjo stopnjo — Uporna pesem poniznih; 9.25 Klavirske

15.45 Radijska univerza; 16.00 Petkovo glasbeno popoldne; 17.00 Lokalni dnevnik; 17.15 Razgovor z volivci; 17.25 Od plesašča do plešišča; 18.00 Iz naših kolektivov; 18.15 Zabavni orkester RTV Beograd; 18.30 Tako pojo in igrajoči narodi — Ljudske pesmi in ples iz Grčije; 20.00 Zabavni orkester Dois van der Linden; 20.15 Tedenski zunanjopolitični pregled; 20.30 Obrazi iz naše glasbene preteklosti — 4. oddaja — Janez Krstnik Novak; 20.55 Igra violinist Branko Pajević; 21.15 Oddaja o morju in pomorskih; 22.15 Po strunah in tipkah; 22.35 Moderna plesna glasba; 22.50 Literarni nočurni koncert; 23.05 Nočni akordi!

SOBOTA

8.00 Poročila; 8.05 Glasba ob delu; 8.25 Priredbe narodnih motivov za klavir; 8.55 Radijska šola za nižjo stopnjo — Hlebec kruha (ponovitev); 9.25 Vedri zvoki; 10.15 Emil Adamic: Koroška suita; 10.55 Dve ameriški popevki; 11.00 Po svetu jazzu — Jazz — poll — I. del

12.00 Razgovor z volivci, lokalna poročila; 12.20 Domajih zbori in ansambl; 12.30 Obvestila, reklame; 12.40 Oddaja v madžarskem jez

Dobro opravljeno delo Avtomoto društva v Gornji Radgoni

V teh dneh je imelo radgonsko Avto-moto društvo svoj letni občini zbor, ki se ga je udeležilo precej članov. Društvo deluje že od leta 1946. Radgonsko Avto-moto društvo šteje 306 članov, ki so vsi zelo prizadveni. V lanskem letu so si ob pomoči ObLO zgradili društveni dom, kjer ima društvo učilnico in pisarno. Imajo več vozil, od katerih je najboljši tovorni avto, ki je stal društvo skoraj pet milijonov. Zdaj ga uporabljajo za prevozniške usluge.

Društvo si je tudi mnogo prizadevalo pri vzgoji člana. V letu 1960 je imelo dva tečaja za šeferje-amaterje, šoferski tečaj za oficirje radgonske garnizije in dva tečaja za mopediste; razne voznische izpitite je opravilo po predavanjih in tečajih nad 100 kandidatov. Radgonsko AMD je tudi pooblaščeno za izdajanje potrdil mopedistom in je lansko leto izdalо legitimacije 278 mopedistom. Pri vsem tem je društvo organiziralo vrsto predavanj o cestnih predpisih po šolah v radgonski občini; vasi.

Tudi Ledava je za naše ribiče vabiljiva

Prijateljski „derby“ v Radgoni

Radgona: Turnišče 3:2 (0:2)

V nedeljo se je Radgončanom predstavilo v živahnih razburjilih igri moštvo Turnišča. Igrali Turnišča so borbini in prizadveni, svoje tehnične težave pa so poskušali nadomestiti z ostrom igro, ki jim ni pridobila simpatij med radgonskim občinstvom. Sportnik naj bo športnik, tudi takrat, ko ne gre od rok, kot si nekdo želi. To velja predvsem za kapetana gostov iz Turnišča, ki je nagovarjal svoje igralce, naj zapustijo igrišče, ko se ni strinjal s sodnikovo odločitvijo (ko je ta prisodil).

SLUŽBENE OBJAVE ORO

MURSKA SOBOTA

X. kolo, člani

V petek, 31. marca ob 18. uri: Elan : Sloga, igrišče soboškega Partizana, sodnik Martinuzi; v nedeljo, 2. aprila ob 10. uri v Lendavi: Vajenec : ESS, sodnik Bratuš; ob 10. uri v Murski Soboti, igrišče Partizana: Grafičar : Belincti, sodnik Obal.

VII. kolo, članice

V nedeljo, 2. aprila: Ob 10. uri v Belincih: Belincti : Krog, sodnik Sefer; ob 8. uri v M. Soboti, igrišče Partizana: ESS : Štefelinščica, sodnik Huzjan; ob 9. uri v Murski Soboti, igrišče Partizana: Gimnazija : Grafičar, sodnik Martinuzi.

VI. kolo, pionirji

V nedeljo, 2. aprila: Ob 10. uri na Cankovi: Osemtletka Cankova : Osemtletka I (M. Sobota), sodnik Siftar; ob 10. uri v Krogu: Osemtletka Bakovci : Faboš (Belt.), sodnik Smitschner.

Študijska knjižnica ima na policah:

Kardelj, E.: Problemi socialistične politike na vasi. (Lj. 1959.) Sign.: 4926; Kosanović, I.: Istoriski materializam. Sarajevo 1960. Sign.: 4932; Čuvillier, A.: Uvod v sociologijo. Sarajevo 1959. Sign.: 4933; Friedmann, G.: Kuda ide ljudski rad. Bgd 1959. Sign.: 4931; Marinčko, M.: Govori in članki, 1. knj. V. Lj. 1960. Sign.: 5019; Bebel, A.: Zenska in socialistizem. V. Lj. 1960. Sign.: 5022; Marković, L.: Temeljni pojmi in zakonitosti politične ekonomije. V. Lj. 1960. Sign.: 4934; Bebler, A.: Narodnostne manjšine v Jugoslaviji. (Lj. 1960.) Sign.: 4949-5; Priročnik za spolno vzgojo in pouč v osnovni šoli. Lj. 1960. Sign.: 5047; Andoljšek, I.: Načetni bralni pouk in učbeniki zanj.

Zgornik, M.: Metodika geografskega pouka. Lj. 1960. Sign.: 5028-13-14; Novak, V.: Slovenska ljudska kultura. Lj. 1960. Sign.: 5029; Nazon, P. Ovidij: Pisma iz pregnanstva. Lj. 1959. Sign.: 5053.

ODKUPUJEMO VSE PREKMURSKE TISKI;

potrebujemo pa nujno:

Obrnurski tehnik za 1. 1954, 1955, komplet; Pomurski vestnik 1956 komplet; Rdeče novine 1919; Novi čas 1932-33; Novi čas 1945.

Citalnica (Grajska 2) je odprta v ponedeljek, sredo in petek od 12. do 19. ure; v torek in četrtek od 7. do 14. ure; ob sobotah do 12. ure.

Uprava

Tedenski KOLEDAR

Petak, 31. marca - Brina Sobota, 1. aprila - Boško Nedelja, 2. aprila - Franc Ponederjek, 3. aprila - Zarko Torek, 4. aprila - Izidor Sreda, 5. aprila - Vincenc Četrtek, 6. aprila - Ivo

CESTITKA

Rozalija Lanšek ob veseljem dogodku pri rojstvu sina čestita družina Križanko, Vučja 103.

DAROVALCI KRVI

Mirko Feher - drugič, Franc Trajner - drugič, Jozef Zadravec, Ana Berden, Marija Nemet, Marija Lopert, Ana Sabjan, Viljem Gjerek, vsi iz Kobilja; Rozalija Horvat, iz Lendave - drugič, Težrežija Gaber iz Tropovca - četrčica, Janez Kranjec iz Radgone, Janez Jerič iz Bakovec - petič, Frančiška Kar iz Bodonec, Marija Zver iz Renkovec, sedmica.

Transfuzijska postaja Murska Sobota

MURSKA SOBOTA - od 31. marca do 2. aprila ameriški barvni kinemaskopski film: »Globoko sinje morje«; od 3.-4. aprila ruski film: »Rodil se je človek«; od 5.-6. aprila francoski barvni kinemaskopski film: »Zaklad z obale Durance«.

GORNJA RADGONA - od 1.-2. aprila francoski barvni film: »Zvezda je rojena«; 6. aprila jugoslovanski film: »Taka pesem vse osvaja«.

LJUTOMER - od 1.-2. aprila nemški barvni kinemaskopski film: »Zlomljene kopje«; od 5.-6. aprila poljski film: »Podmorница Orel«.

VIDEM OB SCAV. - od 1.-2. aprila indijski zgodovinski film: »Kraljica Jansija«.

KRIŽEVCI PRI LJUT. - od 1.-2. aprila ameriški kinemaskopski film: »Slab in Black Rock«; 5. aprila slovenski film: »Tri četrtnice sonca«.

TRICIKELJ v dobrem stanju (za prevoz blaga) kupimo. Naslov v upravi lista. M-328

OTROŠKI SPORTNI VOZIČEK, nov, ugodno prodam. Naslov v upravi lista. M-331

TRAKTOR Deutz in mlatilnico 107 Marshal v dobrem stanju prodam. Jože Kosi, Radoslavci, p. Bučkovci. M-334

KUHINJSKO POHISTVO ugodno prodam. Stefana Kovača 4, M. Sobota. M-333

SUHE HRASTOVE DESKE, ugodno prodam. Naslov v upravi Ilsta.

KUHINJSKO KREDENCO, skoraj novo, prodam. Vprašati v četrtek ali soboto med 9. in 10. uro pri inž. Ladislavu Pojbčetu, Stefana Kovača 25-2 v Murski Soboti. M-335

MLIN z gospodarskim poslopjem, novo urejeno, novogradeno hišo, na Ledavi, prodam. Naslov v upravi lista. M-337

KUHINJSKO in sobno pohištvo ter štednilnik prodam. Grajska 12, Murska Sobota. M-339

STANOVANJSKO HISO za 2 drži, z vrtom in dvoriščem ter gospodarskim poslopjem prodam. Hisa stoji ob pločniku z betonirano in žlico ograjo. Pogoj - dosmrtno občinstvo za prodajalca. Na prodaj tudi moško kolo z motorjem »Dongo«. Ivo in Rozalija Horvat, Partizanska 3, Lendava. M-352

STANOVANJSKO HISO za 2 drži, z vrtom in dvoriščem ter gospodarskim poslopjem prodam. Hisa stoji ob pločniku z betonirano in žlico ograjo. Pogoj - dosmrtno občinstvo za prodajalca. Na prodaj tudi moško kolo z motorjem »Dongo«. Ivo in Rozalija Horvat, Partizanska 3, Lendava. M-352

TRUKAJSNA POSLOVALNICA Realtetske agencije rabi za prodajo 130 motornih koles. Zaželeni so novejši tipi. Interesenti - prodajalci naj pripeljejo motorna kolesa na skladališče v Kocljevi 16, Murska Sobota. Vskladiščenje je brezplačno. M-351

NJIVO 50 arov, blizu šole na Cvetnu, prodam. Naslov v upravi lista. M-242

MOTORNO KOLO »Horex«-Regina 350 ccm, s prikolico ali brez, prodam tudi na ček. Miloš Velnar, Koper, Glagoljska ulica 1b-3. M-243

PROSIM sestro Nežo, roj. Sprajc, doma iz Rogaške Slatine, Tuncovec, ali osebo, ki bi jo nejaj kaj vedela, naj javi na naslov: Agata Lončar, Partizanska 10a-3, Lendava. M-344

VESPO 125 ccm prodam. Poživede, Kolodvorska 7, M. Sobota. M-353

VABILLO

Na 15. členu Pravil Vodne skupnosti »Stavnica« Ljutomer sklicuje upravnim odboru redni letni občinski zbor Vodne skupnosti »Stavnica« Ljutomer, ki bo v ponedeljek, dne 3. aprila 1961 ob 8. uri zjutraj v prostorijah sejne dvorane občine Ljutomer.

Za občini zbor predlagam na slednji dnevni red:

1. Otvoritev zobra in ugotovitev sklepnosti;

2. Izvolitev delovnega predsedstva, zapisnika in dveh overovatljivih zapisnika;

3. Poročilo upravnega odbora;

4. Poročilo nadzornega odbora;

5. Finančno poročilo in potrditev zaključnega računa za 1. 1960;

6. Razprava po poročilih;

7. Sklepanje o višini vodnega prispevka za leto 1961;

8. Sklepanje o gospodarskem načrtu in predčrnu dohodkov in izdatkov za leto 1961;

9. Predlogi in pritožbe članov Vodne skupnosti;

10. Razno.

Če občini zbor ob določenem času ne bo sklepčen, bo pol ure kasneje ob vsakem številu prisotnih delegatov.

Delegati naprošam za poimostvilo udeležbo, potne stroške povrnemo.

Predsednik: Ferdo Pihler, I. r.

MOTORNO KOLO »Galeb« SR 150-1960 prodam za 230.000 din. Novak, Crnelavci 9 pri Murski Soboti. M-345

VAJENCA za strojno ključavnicasto sprejem takoj. Ludvik Vlaj, Lendavska 43, Murska Sobota. M-346

ZAHVALA

Ob bridki izgubi drage žene in mater

ETELKE SMODIS

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so jo spremljali na njeni zadnji poti in darovali vence. Posebna zahvala šefu Internega oddelka Francu Starcu, dr. Stefanu Vučaku, medicinski sestri Mariji Potočnik in ostalim sestram in strežnemu osebju. Lepo se zahvaljujemo tudi gasilskemu društvu Stanjeveci in ženam-zadružnicam. Stanjeveci, 7. marca 1961.

Žaluoči: mož in sinovi Arpad, Stefan in Slavko

CITROEN „SPAČEK“

že čaka srečnega nagrajenca iz vrst članov PREŠERNOVE DRUŽBE.

Zaradi sejma knjig v Maribor in Ljubljani podaljšujemo

vpis članov do 5. maja 1961. Vsak član prejme ob vpisu brezplačno srečko, ki bodo izzrebane 15. junija 1961.

Glavni dobitek je avto »SPAČEK«. Ostali dobitki pa:

moška kolesa, ženska kolesa, tranzistorška aparata, radijska aparata, sesalec za prah, električni štednilnik, zapestne ure,

električni brivski aparat ter druga praktična in knjižna darila.

V članstvo Prešernove družbe se lahko vpisete pri po-

verjenikih, v knjigarnah in direktno na naslov:

Prešernova družba, Ljubljana p. p. 41/1

MAŠČEVALNO

NAKLJUČJE

Anthony Berkeley

Pogovor s štirinajstico je bil vendarje dovolj kratak. Roger je vsakemu po vrsti pokazal neko fotografijo, ki jo je držal tako, da je Moresby ni mogel videti, in jih spraševal, če lahko spoznajo tisti obraz. Deveti je brez obotavljanja pritrđil.

Roger je mignil in Moresby jih je razpustil, potem pa sedel k svoji mizi in poskušal ustvariti uraden videz. Roger je sedel kar na mizo in prekril noge, tako da je bil, kar zadeva uradnost, pravo nasprotje Moresbyja. Pri tem je padla iz njegovega žepa neka fotografija, z obrazom obrnjena k tomu; kazalo je, da Roger tega ni opazil. Moresby je videl, vendar je ni pobral.

»In zdaj, gospod Sheringham,« je rekel, »mi boste mogoče povedali, kaj počenjate?«

»Gotovo, Moresby,« je bledo odvrnil Roger. »Vaše delo bom preustavil vam. Nalogam sem že rešil. Tukaj je dokaz za vas.« Iz beležke je vzel staro pismo in ga podal glavnemu inšpektorju. »Je bilo to natipkan k istim strojem kakor ponarejeno pismo iz Masona, ali ne?«

Moresby ga je za hip proučeval, potem privlekel iz nekega predala ponarejeno pismo in pozorno primerjal.

»Gospod Sheringham,« je rekel resno »kje za boga ste dobili to?«

»V komisiji trgovini na St. Martin's Lane, Stroj so prodali neznanemu kupcu nekako pred mesecem dni. Kupca so spoznali po tej fotografiji, ki sem jo pokazal šeferju. Po naključju so ta stroj rabili v pisarni, potem ko je bil popravl

